KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 14.03.2006
KUMM(2006) 113 finali

2006/0036 (CNS)

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

dwar l-iffirmar u l-applikazzjoni provviżorja tal-Ftehim Multilaterali bejn ir-Repubblika ta' l-Albanija, il-Bożnja u Ħerżegovina, ir-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika tal-Kroazja, il-Komunità Ewropea, ir-Repubblika ta' l-Iżlanda, dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, ir-Renju tan-Norveġja, is-Serbja u l-Montenegro, ir-Rumanija u l-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo dwar it-Twaqqif ta' Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni (ECAA)

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

dwar il-konklużjoni tal-Ftehim Multilaterali bejn ir-Repubblika ta' l-Albanija, il-Bożnja u Ħerżegovina, ir-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika tal-Kroazja, il-Komunità Ewropea, ir-Repubblika ta' l-Iżlanda, dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, ir-Renju tan-Norveġja, is-Serbja u l-Montenegro, ir-Rumanija u l-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo dwar it-Twaqqif ta' Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni (ECAA)

(preżentata mill-Kummissjoni)

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1) IL-KUNTEST TAL-PROPOSTA

- **Raġunijiet għall-proposta u l-għanijiet tagħha**

F'Ottubru ta' l-1996, il-Kunsill ta mandat lill-Kummissjoni biex tinnegozja ftehim multilaterali mal-pajjiżi kandidati ta' dak iż-żmien kif ukoll ma' l-Iżlanda u n-Norveġja. Ir-raġuni għal dan il-mandat kienet biex jinfetħu swieq bejn l-Ewropa u l-pajjiżi ġirien tagħha, sabiex tkun imfassla "Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni" (ECAA) bejn il-Komunità u l-pajjiżi terzi fuq l-istess linji bħal dawk tas-suq intern innifsu:

- Ftuħ sħiħ tas-swieq fir-rigward ta' l-aċċess, it-tariffi u l-libertà ta' stabbiliment mingħajr restrizzjonijiet bbażati fuq in-nazzjonalità (fuq bażi reċiproka),

- Allinjament mal-leġiżlazzjoni tal-Komunità dwar kwistjonijiet ta' sigurtà, sikurezza u l-amministrazzjoni tat-traffiku ta' l-ajru.

Fl-2002 in-negozjati mal-pajjiżi kandidati ta' dak iż-żmien ma tkomplewx, minħabba li l-adeżjoni kienet imminenti. L-estensjoni tal-mandat għar-reġjun tal-Balkani f'Diċembru 2004 kienet pass 'il quddiem importanti u se tgħin lil dawn il-partijiet biex jersqu aktar viċin l-Unjoni Ewropea f'dan is-settur ta' importanza ekonomika essenzjali.

- **Kuntest ġenerali**

It-test tal-ftehim multilaterali kien aċċettat mill-Albanija, mill-Bożnja u Ħerżegovina, mill-Bulgarija, mill-Kroazja, mill-Komunità Ewropea, mill-Iżlanda, minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, min-Norveġja, mis-Serbja u l-Montenegro, mir-Rumanija u mill-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo waqt il-laqgħa finali ta' negozjati fl-20 ta' Diċembru 2005.

Ir-riżultat ta' dawn in-negozjati jinkludi progress sinifikanti u ta' valur. Il-livell ta' konverġenza regolatorja huwa mingħajr preċedenti, peress illi t-8 imsieħba tal-Balkani tal-Punent jew l-"imsieħba ta' l-ECAA" aċċettaw li jagħmlu l-leġiżlazzjoni nazzjonali ta' l-avjazzjoni tagħhom konformi ma' l-*acquis* sħiħ tal-Komunità dwar l-avjazzjoni. Regoli armonizzati fl-Ewropa għandhom joħolqu suq tat-trasport ta' l-ajru komuni, ħieles u bla periklu, li jista' jkun forza kompulsiva għal setturi oħrajn u jista' jgħin fl-iżvilupp tar-reġjun kollu, biex b'hekk igawdu kemm il-konsumatur kif ukoll l-industrija. Dan huwa pass importanti 'l quddiem fejn it-trasport ta' l-ajru se jkollu parti importanti sabiex tissaħħaħ l-integrazzjoni politika u ekonomika ta' l-Ewropa.

- **Dispożizzjonijiet eżistenti fil-qasam tal-proposta**

Il-Ftehim se jieħu post il-ftehimiet dwar is-servizz bl-ajru bejn l-Istati Membri u l-Imsieħba ta' l-ECAA.

- **Konsistenza ma' l-istrateġiji politiċi u l-għanijiet l-oħra ta' l-Unjoni**

L-ECAA kienet imfassla espliċitament bħala qafas miftuħ li jkun aċċessibbli għall-pajjiżi Ewropej li jixtiequ jintegraw ruħhom b'mod sħiħ fil-familja ta' l-avjazzjoni Ewropea u li jixtiequ jadattaw ruħhom sewwa fil-Politika tal-Viċinat tal-Komunità.

2) KONSULTAZZJONI MA' PARTIJIET INTERESSATI U VALUTAZZJONI TA' L-IMPATT

- **Konsultazzjoni ma' partijiet interessati**

Il-Metodi ta' konsultazzjoni, is-setturi prinċipali mmirati u l-profil ġenerali ta' min wieġeb

Kumitat Speċjali, Forum Konsultattiv għall-Industrija. Settur: trasport bl-ajru. Min wieġeb: Stati Membri, linji ta' l-ajru, ajruporti, u l-għaqdiet tagħhom.

Sommarju ta' tweġibiet u kif ġew ikkunsidrati

Sostenn ġenerali; proposti ta' politika u leġiżlazzjoni ġew ikkunsidrati waqt in-negozjati ma' l-imsieħba ta' l-ECAA.

- **Ġbir u użu ta' kompetenzi**

Sferi xjentifiċi/ kompetenzi konċernati

trasport bl-ajru

Metodoloġija użata

Rapporti ta' Valutazzjoni dwar is-settur tat-trasport bl-ajru ta' kull wieħed mill-imsieħba tal-Balkani tal-Punent.

Organizzazzjonijiet/esperti prinċipali kkonsultati

Esperti indipendenti ta' Stati Membri

Sommarju ta' pariri riċevuti u użati

Ma ssemmietx l-eżistenza ta' riskji potenzjali serji li għandhom konsegwenzi irriversibbli.

Il-ftuħ tas-swieq se jkun marbut ma' konverġenza regolatorja, jiġifieri bl-Imsieħba ta' l-ECAA jimplimentaw l-*acquis* tal-Komunità dwar l-avjazzjoni li jiffissa standards għoljin ħafna għas-sikurezza u s-sigurtà ta' l-avjazzjoni, għall-ħarsien ta' l-ambjent u tal-konsumatur, għall-kompetizzjoni, eċċ.

Mezzi użati biex il-pariri ta' l-esperti jkunu disponibbli għall-pubbliku

Rapporti ta' Valutazzjoni disponibbli għall-Istati Membri u għal dawk interessati.

- **Valutazzjoni ta' l-impatt**

Programm ta' Assistenza għall-imsieħba tal-Balkani tal-Punent biex ikunu megħjuna

jimplimentaw l-*acquis* ta' l-avjazzjoni tal-Komunità.

L-ebda għażla oħra m'hija kkunsidrata xierqa.

3) ELEMENTI LEGALI TAL-PROPOSTA

- **Sommarju ta' l-azzjoni proposta**

Minn dakinhar li t-test kien innegozjat l-ewwel darba fl-1996 ma' l-għaxar pajjiżi kandidati ta' dak iż-żmien, ġie ssimplifikat b'mod sinifikanti. Ngħidu aħna, kwistjonijiet dwar kompetizzjoni issa se jibdew jiġu ttrattati permezz tal-proċess ta' Stabilizzazzjoni u Assoċjazzjoni.

"Test multilaterali prinċipali" komuni jifforma l-bażi ta' l-ECAA, li huwa applikabbli għall-firmatarji kollha. Ma' dan it-test komuni jiġu miżjuda serje ta' Protokolli li jikkonformaw mal-ħtiġijiet speċifiċi ta' kull pajjiż li jissieħeb fl-ECAA, inkluż l-arranġamenti tranżitorji xierqa. Fl-aħħarnett, l-Anness tal-ftehim jelenka l-atti tal-Komunità dwar l-avjazzjoni li se jsiru applikabbli fi ħdan l-ECAA.

- **Bażi legali**

Trattat tal-KE Art. 80(2), 300(2), 300(4)

- **Prinċipju tas-sussidjarjetà**

Il-proposta taqa' taħt il-kompetenza esklussiva tal-Komunità. Għalhekk il-prinċipju tas-sussidjarjetà ma japplikax.

- **Prinċipju tal-proporzjonalità**

Il-proposta hija konformi mal-prinċipju tal-proporzjonalità għar-raġunijiet li ġejjin.

Il-Ftehim ta' l-ECAA huwa ftehim multilaterali ta' avjazzjoni li fil-parti l-kbira għandu jieħu post ftehimiet bilaterali dwar is-servizz bl-ajru bejn l-Istati Membri u l-imsieħba ta' l-ECAA. Madankollu, l-Istati Membri se jibqgħu f'pożizzjoni li jintroduċu miżuri ta' salvagwardja fejn ikun meħtieġ.

Il-Ftehim se jiġi amministrat minn Kumitat Konġunt tal-Partijiet. Huma previsti laqgħa jew tnejn fis-sena.

- **Għażla ta' strumenti**

Strumenti proposti: ftehim internazzonali.

Il-Kunsill huwa mitlub jadotta d-Deċiżjonijiet dwar l-iffirmar u l-applikazzjoni proviżorja, u dwar il-konklużjoni tal-Ftehim.

4) IMPLIKAZZJONI DWAR IL-BAĠIT

Il-proposta m'għandha l-ebda implikazzjoni għall-baġit tal-Komunità.

5) INFORMAZZJONI ADDIZZJONALI

- **Simplifikazzjoni**

Il-proposta taħseb għal simplifikazzjoni tal-leġiżlazzjoni.

Ftehim uniku tal-Komunità għandu fil-parti l-kbira jieħu post id-diversi ftehimiet bilaterali dwar is-servizz bl-ajru bejn Stati Membri u l-Imsieħba ta' l-ECAA.

- **Spjegazzjoni dettaljata tal-proposta**

Proposti (1) għal deċiżjoni tal-Kunsill dwar l-iffirmar u l-applikazzjoni provviżorja tal-Ftehim Multilaterali bejn ir-Repubblika ta' l-Albanija, il-Bożnja u Ħerżegovina, ir-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika tal-Kroazja, il-Komunità Ewropea, ir-Repubblika ta' l-Iżlanda, dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, ir-Renju tan-Norveġja, is-Serbja u l-Montenegro, ir-Rumanija u l-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo dwar it-Twaqqif ta' Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni (ECAA) u (2) għal deċiżjoni tal-Kunsill dwar il-konklużjoni tal-Ftehim ta' l-ECAA.

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

dwar l-iffirmar u l-applikazzjoni provviżorja tal-Ftehim Multilaterali bejn ir-Repubblika ta' l-Albanija, il-Bożnja u Ħerżegovina, ir-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika tal-Kroazja, il-Komunità Ewropea, ir-Repubblika ta' l-Iżlanda, dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, ir-Renju tan-Norveġja, is-Serbja u l-Montenegro, ir-Rumanija u l-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo dwar it-Twaqqif ta' Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni (ECAA)

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-paragrafu 2 ta' l-Artikolu 80, flimkien ma' l-ewwel sentenza ta' l-ewwel sotto-paragrafu tal-paragrafu 2 ta' l-Artikolu 300 u l-paragrafu 4 ta' l-Artikolu 300,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni[1],

Billi:

(1) Il-Kunsill awtorizza lill-Kummissjoni biex tiftaħ negozjati ma' ċerti pajjiżi terzi Ewropej bl-għan li titwaqqaf Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni (ECAA);

(2) F'isem il-Komunità l-Kummissjoni nnegozjat Ftehim Multilaterali ma' l-Albanija, mal-Bosnija u Ħerżegovina, mal-Bulgarija, mal-Kroazja, ma' l-Iżlanda, ma' dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, man-Norveġja, mas-Serbja u l-Montenegro, mar-Rumanija u mal-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo dwar it-twaqqif ta' Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni skond il-mekkaniżmi u d-direttivi li jinsabu fl-Anness tad-deċiżjoni tal-Kunsill li tawtorizza lill-Kummissjoni tiftaħ in-negozjati ta' l-ECAA ;

(3) Bla ħsara għall-konklużjoni possibbli tiegħu f'data aktar tard, il-Ftehim innegozjat mill-Kummissjoni għandu jiġi ffirmat u applikat b'mod provviżorju.

IDDEĊIEDA KIF ĠEJ:

Artikolu 1

1. Bla ħsara għall-konklużjoni sussegwenti tiegħu f'data aktar tard, il-President tal-Kunsill huwa hawnhekk awtorizzat li jaħtar il-persuna jew persuni awtorizzati li jiffirmaw f'isem il-Komunità l-Ftehim Multilaterali bejn ir-Repubblika ta' l-

[1] ĠU C , , p. .

Albanija, il-Bożnja u Ħerżegovina, ir-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika tal-Kroazja, il-Komunità Ewropea, ir-Repubblika ta' l-Iżlanda, dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, ir-Renju tan-Norveġja, is-Serbja u l-Montenegro, ir-Rumanija u l-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo dwar it-Twaqqif ta' Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni (ECAA).

2. Sakemm jidħol fis-seħħ, il-Ftehim għandu jiġi applikat b'mod provviżorju mid-data ta' l-iffirmar bejn il-Komunità u kull parti oħra li tagħmel in-notifika prevista fl-Artikolu 29(3) tal-Ftehim, bil-kundizzjoni li dawn jinkludu mill-inqas Parti Assoċjata waħda. Il-President tal-Kunsill huwa hawnhekk awtorizzat li jagħmel din in-notifika f'isem il-Komunità.

3. It-test ta' dan il-Ftehim huwa anness ma' din id-deċiżjoni.

Artikolu 2

1. Il-Komunità għandha tkun rappreżentata fil-Kumitat Konġunt imwaqqaf skond l-Artikolu 18 tal-Ftehim mill-Kummissjoni assistita minn rappreżentanti ta' l-Istati Membri.

2. Il-pożizzjoni li għandha tittieħed mill-Komunità fir-rigward tad-deċiżjonijiet tal-Kumitat Konġunt għandha tkun adottata mill-Kummissjoni.

Magħmula fi Brussell,

Għall-Kunsill
Il-President

2006/0036 (CNS)

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

dwar il-konklużjoni tal-Ftehim Multilaterali bejn ir-Repubblika ta' l-Albanija, il-Bożnja u Ħerżegovina, ir-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika tal-Kroazja, il-Komunità Ewropea, ir-Repubblika ta' l-Iżlanda, dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, ir-Renju tan-Norveġja, is-Serbja u l-Montenegro, ir-Rumanija u l-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo dwar it-Twaqqif ta' Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni (ECAA)

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-paragrafu 2 ta' l-Artikolu 80, flimkien ma' l-ewwel sentenza ta' l-ewwel sotto-paragrafu tal-paragrafu 2 ta' l-Artikolu 300 u l-paragrafu 4 ta' l-Artikolu 300,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni[2],

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew[3],

Billi:

(1) Il-Kunsill awtorizza lill-Kummissjoni biex tiftaħ negozjati ma' ċerti pajjiżi terzi Ewropej bl-għan li titwaqqaf Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni (ECAA);

(2) F'isem il-Komunità l-Kummissjoni nnegozjat Ftehim Multilaterali ma' l-Albanija, mal-Bożnja u Ħerżegovina, mal-Bulgarija, mal-Kroazja, ma' l-Iżlanda, ma' dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, man-Norveġja, mas-Serbja u l-Montenegro, mar-Rumanija u mal-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo dwar it-twaqqif ta' Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni skond il-mekkaniżmi u d-direttivi li jinsabu fl-Anness tad-deċiżjoni tal-Kunsill li tawtorizza lill-Kummissjoni li tiftaħ in-negozjati ta' l-ECAA;

(3) Dan il-Ftehim ġie ffirmat f'isem il-Komunità fil-ġurnata ta' bla ħsara għall-konklużjoni possibbli tiegħu f'data aktar tard, skond id-deċiżjoni …/…/KE tal-Kunsill li ġġib id-data ta' [4]

(4) Dan il-Ftehim għandu jiġi approvat.

---

[2] ĠU C , , p. .
[3] ĠU C , , p. .
[4] ĠU C , , p. .

IDDEĊIEDA KIF ĠEJ:

Artikolu 1

1. Il-Ftehim Multilaterali bejn ir-Repubblika ta' l-Albanija, il-Bożnja u Ħerżegovina, ir-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika tal-Kroazja, il-Komunità Ewropea, ir-Repubblika ta' l-Iżlanda, dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, ir-Renju tan-Norveġja, is-Serbja u l-Montenegro, ir-Rumanija u l-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo dwar it-Twaqqif ta' Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni (ECAA) huwa approvat f'isem il-Komunità.

2. It-test tal-Ftehim huwa anness ma' din id-deċiżjoni.

Artikolu 2

Il-president tal-Kunsill huwa awtorizzat li jaħtar il-persuna awtorizzata li tagħmel in-notifika prevista fl-Artikolu 29(1) tal-Ftehim.

Artikolu 3

1. Il-Komunità għandha tkun rappreżentata mill-Kummissjoni, megħjuna minn rappreżentanti ta' l-Istati Membri, fil-Kumitat Konġunt imwaqqaf skond l-Artikolu 18 tal-Ftehim.

2. Il-pożizzjoni li għandha tittieħed mill-Komunità fir-rigward ta' deċiżjonijiet tal-Kumitat Konġunt għandha tkun adottata mill-Kummissjoni.

Magħmula fi Brussell,

Għall-Kunsill
Il-President

ANNESS

Ftehim Multilaterali

bejn

Ir-Repubblika ta' l-Albanija, il-Bożnja u Ħerżegovina, ir-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika tal-Kroazja, il-Komunità Ewropea, ir-Repubblika ta' l-Iżlanda, dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, ir-Renju tan-Norveġja, is-Serbja u l-Montenegro, ir-Rumanija u l-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo[5]

Dwar it-Twaqqif ta'

Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni

Il-Partijiet Kontraenti

WAQT LI JIRRIKONOXXU l-karatteristika integrata ta' l-avjazzjoni ċivili internazzjonali u waqt li jixtiequ joħolqu Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni (ECAA) ibbażata fuq l-aċċess reċiproku tas-swieq għas-swieq tat-trasport bl-ajru tal-Partijiet Kontraenti u l-libertà ta' stabbiliment, b'kundizzjonijiet ugwali ta' kompetizzjoni, u l-osservanza ta' l-istess regoli – inkluż fl-oqsma tas-sikurezza, tas-sigurtà, ta' l-amministrazzjoni tat-traffiku ta' l-ajru, ta' l-armonizzazzjoni soċjali u ta' l-ambjent;

WAQT LI JIKKUNSIDRAW li r-regoli li jikkonċernaw l-ECAA għandhom japplikaw fuq bażi multilaterali fi ħdan l-ECAA u li, għalhekk, jeħtieġ li jkunu definiti regoli speċifiċi f'dan ir-rigward;

WAQT LI JAQBLU li huwa xieraq li dawn ir-regoli ta' l-ECAA ikunu bbażati fuq il-leġiżlazzjoni rilevanti li hija fis-seħħ fi ħdan il-Komunità Ewropea, kif stipulat fl-Anness I ta' dan il-Ftehim, mingħajr preġudizzju għal dawk li jinsabu fit-Trattat tal-KE;

WAQT LI JIRRIKONOXXU li konformità sħiħa mar-regoli ta' l-ECAA tagħti d-dritt lill-Partijiet Kontraenti li jgawdu mill-benefiċċji ta' l-ECAA, inkluż l-aċċess għas-swieq;

WAQT LI JŻOMMU F'MOĦĦHOM li konformità mar-regoli ta' l-ECAA, inkluż aċċess sħiħ għas-swieq, ma tistax tinkiseb fi stadju wieħed, imma pjuttost permezz ta' tranżizzjoni li tiġi ffaċilitata b'arranġamenti speċifiċi ta' tul limitat;

WAQT LI JISĦQU li, bla ħsara għal arranġamenti tranżitorji fejn meħtieġ, ir-regoli li jikkonċernaw l-aċċess għas-swieq ta' trasportaturi bl-ajru għandhom jeskludu limitazzjonijiet dwar frekwenzi, kapaċità, rotot ta' l-ajru, tip ta' ajruplan jew restrizzjonijiet simili taħt il-ftehim jew ftehimiet bilaterali tat-trasport bl-ajru, u li trasportaturi bl-ajru m'għandhomx ikunu meħtieġa li jidħlu fi ftehimiet kummerċjali jew arranġamenti simili bħala kundizzjoni għall-aċċess għas-swieq;

---

5 Skond ir-Riżoluzzjoni 1244 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti ta' l-10 ta' Ġunju 1999.

WAQT LI JISĦQU LI t-trasportaturi bl-ajru għandhom jiġu ttrattati b'mod li ma jkunx diskriminatorju fir-rigward ta' l-aċċess tagħhom għall-infrastrutturi tat-trasport ta' l-ajru b'mod speċjali fejn dawn l-infrastrutturi huma limitati;

WAQT LI JŻOMMU F'MOĦĦHOM li fil-prinċipju l-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni jipprovdu li, bl-għan li jkun żgurat żvilupp koordinat u liberalizzazzjoni progressiva tat-trasport bejn il-Partijiet tagħhom li jkunu adattaw ruħhom għall-ħtiġijiet kummerċjali reċiproċi, il-kundizzjonijiet ta' aċċess reċiproku għas-swieq fit-trasport ta' l-ajru jridu jiġu ttrattati permezz ta' ftehimiet speċjali;

WAQT LI JŻOMMU F'MOĦĦHOM ix-xewqa ta' kull waħda mill-Partijiet Assoċjati li tagħmel il-liġijiet tagħha dwar it-trasport bl-ajru u dwar kwistjonijiet relatati kompatibbli ma' dawk tal-Komunità Ewropea, inkluż fir-rigward ta' żviluppi leġiżlattivi tal-futur fi ħdan il-Komunità;

WAQT LI JIRRIKONOXXU l-importanza ta' l-assistenza teknika f'din il-perspettiva;

WAQT LI JIRRIKONOXXU li r-relazzjonijiet bejn il-Komunità u n-Norveġja u l-Iżlanda jridu jkomplu jkunu regolati mill-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea;

WAQT LI JIXTIEQU jagħtu lok għal tkabbir sussegwenti taż-Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni;

WAQT LI JERĠGĦU JIFTAKRU fin-negozjati bejn il-Komunità Ewropea u l-Partijiet Assoċjati bl-għan li jikkonkludu Ftehimiet dwar Ċerti Aspetti ta' Servizzi bl-Ajru li għandhom iwasslu biex ftehimiet bilaterali dwar servizz bl-ajru bejn l-Istati Membri tal-Komunità Ewropea u l-Partijiet Assoċjati jsiru konformi mal-liġi tal-Komunità Ewropea;

QABLU FUQ DAN LI ĠEJ:

L-Għanijiet u l-prinċipji

Artikolu 1

1. L-għan ta' dan il-Ftehim huwa l-ħolqien ta' Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni, minn hawn 'il quddiem imsejħa l-ECAA. L-ECAA għandha tkun ibbażata fuq aċċess ħieles tas-swieq, libertà ta' stabbiliment, kundizzjonijiet ugwali tal-kompetizzjoni, u regoli komuni inkluż fl-oqsma tas-sikurezza, tas-sigurtà, ta' l-amministrazzjoni tat-traffiku ta' l-ajru, fl-oqsma soċjali u f'dawk ambjentali. Għal dan l-iskop dan il-Ftehim jistabbilixxi r-regoli applikabbli bejn il-Partijiet Kontraenti taħt il-kundizzjonijiet msemmija aktar 'il quddiem. Dawn ir-regoli jinkludu d-dispożizzjonijiet stabbiliti bil-leġiżlazzjoni speċifikata fl-Anness I.

2. Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim għandhom japplikaw sal-punt li jikkonċerna t-trasport bl-ajru jew xi kwistjoni relatata msemmija fl-Anness I.

3. Dan il-Ftehim jikkonsisti f'serje ta' artikoli, li jittrattaw il-funzjonament ġenerali ta' l-ECAA (il-Ftehim Prinċipali), serje ta' Annessi, li fosthom l-Anness I fih il-leġiżlazzjoni tal-Komunità Ewropea applikabbli bejn il-Partijiet Kontraenti fil-qafas tal-Ftehim Prinċipali, u serje ta' Protokolli, li fosthom hemm mill-inqas wieħed għal kull Parti Assoċjata li jistabbilixxi l-arranġamenti tranżitorji li japplikaw għaliha.

Artikolu 2

1. Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim:

(a) it-terminu "Ftehim" ifisser il-Ftehim Prinċipali, l-Annessi tiegħu, l-atti msemmija fl-Anness I kif ukoll il-Protokolli tiegħu;

(b) it-terminu "Parti Assoċjata" jfisser ir-Repubblika ta' l-Albanija, il-Bożnja u Ħerżegovina, ir-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika tal-Kroazja, dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, ir-Rumanija, is-Serbja u l-Montenegro, jew kwalunkwe Stat ieħor jew entità oħra li jkunu saru parti minn dan il-Ftehim skond l-Artikolu 32;

(c) Parti Assoċjata addizzjonali hija l-UNMIK li tfisser Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo skond ir-Riżoluzzjoni 1244 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti ta' l-10 ta' Ġunju 1999;

(d) it-terminu "Parti Kontraenti" jfisser il-Komunità Ewropea, Parti Assoċjata, in-Norveġja jew l-Iżlanda;

(e) it-terminu "Imsieħeb ta' l-ECAA" ifisser Parti Assoċjata, in-Norveġja jew l-Iżlanda;

(f) it-terminu "Trattat tal-KE" jfisser it-Trattat li Jistabbilixxi l-Komunità Ewropea;

(g) it-terminu "Ftehim taż-ŻEE" ifisser il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea u l-Protokolli u l-Annessi tiegħu iffirmat fit-2 ta' Mejju 1992 li tiegħu l-Komunità Ewropea, l-Istati Membri tagħha, l-Iżlanda, il-Liechtenstein u n-Norveġja huma parti;

(h) it-terminu "Ftehim ta' Assoċjazzjoni" jfisser kull wieħed mill-Ftehimiet li jistabbilixxu assoċjazzjoni bejn il-Komunità Ewropea, jew bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha fuq naħa waħda, u l-Parti Assoċjata rispettiva, fuq in-naħa l-oħra;

(i) it-terminu "Trasportatur bl-ajru ta' l-ECAA" ifisser trasportatur bl-ajru, li huwa liċenzjat kif provdut f'dan il-Ftehim skond id-dispożizzjonijiet ta' l-atti rilevanti speċifikati fl-Anness I;

(j) it-terminu "Awtorità Kompetenti ta' l-Avjazzjoni Ċivili" jfisser aġenzija jew entità governattiva li teżerċita dritt legali biex tevalwa l-konformità ta', tiċċertifika u tissorvelja l-użu ta' prodotti jew servizzi jew liċenzji li jkunu parti mill-ġurisdizzjoni ta' Parti Kontraenti u tista' tieħu azzjoni ta' infurzar tal-liġi biex tiżgura li l-prodotti jew servizzi li jinbiegħu fil-ġurisdizzjoni tagħha jkunu konformi mar-rekwiżiti legali;

(k) it-terminu "Konvenzjoni" jfisser il-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, miftuħa għall-firma f'Chicago fis-7 ta' Diċembru 1944, u l-emendi u l-Annessi tagħha;

(l) it-terminu "SESAR" ifisser l-implimentazzjoni teknika ta' l-Ajru Uniku Ewropew li jipprovdi żvilupp u użu koordinat u sinkronizzat tas-sistemi ġodda ta' l-ATM;

(m) it-terminu "Proġett Pilota ta' l-ATM" ifisser il-punt inizjali tas-SESAR;

(n) it-terminu “Stat Membru tal-KE” jfisser Stat Membru tal-Komunità Ewropea.

2. L-użu tat-termini “pajjiż”, “ċittadin”, “ċittadini” jew “territorju” huwa mingħajr preġudizzju għall-istatus ta’ kull waħda mill-Partijiet Kontraenti taħt il-liġi internazzjonali.

Artikolu 3

L-Atti li jissemmew jew li jinsabu fl-Anness I ta’ dan il-Ftehim jew f’deċiżjonijiet tal-Kumitat Konġunt għandhom jorbtu lill-Partijiet Kontraenti u jkunu, jew isiru, parti mill-ordinament legali intern tagħhom kif ġej:

(a) att li jikkorrispondi għal Regolament tal-KE għandu jsir parti mill-ordninament legali intern tal-Partijiet Kontraenti;

(b) att li jikkorrispondi għal Direttiva tal-KE għandu jħalli lill-Partijiet Kontraenti l-opportunità li jagħżlu l-forma u l-metodu ta’ implimentazzjoni.

Artikolu 4

Il-Partijiet Kontraenti għandhom jieħdu l-miżuri xierqa kollha, kemm ġenerali kif ukoll partikolari, biex jiżguraw it-twettiq ta’ l-obbligi li joħorġu minn dan il-Ftehim u għandhom jastjenu minn kwalunkwe miżura li tista’ tipperikola t-twettiq ta’ l-għanijiet ta’ dan il-Ftehim.

Artikolu 5

Id-dispożizzjonijiet ta’ dan il-Ftehim m’għandhomx jaffettwaw ir-relazzjonijiet bejn il-Partijiet Kontraenti tal-Ftehim taż-ŻEE.

In-Nuqqas ta’ diskriminazzjoni

Artikolu 6

Fi ħdan l-ambitu ta’ dan il-Ftehim, u mingħajr preġudizzju għal xi dispożizzjoni speċjali li hemm fih, għandha tkun ipprojbita kwalunkwe diskriminazzjoni bbażata fuq in-nazzjonalità.

Id-Dritt ta’ stabbiliment

Artikolu 7

Fi ħdan l-ambitu u l-kundizzjonijiet ta’ dan il-Ftehim u mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet ta’ l-atti rilevanti speċifikati fl-Anness I, m’għandu jkun hemm l-ebda restrizzjoni fuq il-libertà ta’ stabbiliment ta’ ċittadini ta’ Stat Membru tal-KE jew ta’ Imsieħeb ta’ l-ECAA fit-territorju ta’ xi wieħed minnhom. Il-libertà ta’ stabbiliment għandha tinkludi d-dritt li persuni jibdew u jmexxu attivitajiet bħala persuni li jaħdmu għal rashom u li jwaqqfu u jamministraw impriżi, b’mod partikolari kumpaniji jew ditti taħt il-kundizzjonijiet stipulati bil-liġi tal-pajjiż għaċ-ċittadini tiegħu stess, fejn ikun effettwat tali

stabbiliment. Dan għandu japplika wkoll għat-twaqqif ta' aġenziji, fergħat jew sussidjarji minn ċittadini ta' kwalunkwe Stat Membru tal-KE jew Imsieħeb ta' l-ECAA stabbiliti fit-territorju ta' xi wieħed minnhom.

Artikolu 8

1. Fi ħdan l-ambitu ta' dan il-Ftehim u mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet ta' l-atti rilevanti speċifikati fl-Anness I, kumpaniji jew ditti kostitwiti jew organizzati skond il-liġi ta' Stat Membru tal-KE jew ta' Imsieħeb ta' l-ECAA u li għandhom il-post prinċipali tan-negozju tagħhom fi ħdan l-ECAA għandhom jiġu ttrattati bl-istess mod bħal persuni naturali li jkunu ċittadini ta' Stati Membri tal-KE jew Imsieħba ta' l-ECAA.

2. It-termini "kumpaniji jew ditti" jfissru kumpaniji jew ditti kostitwiti taħt liġi ċivili jew kummerċjali, inkluż għaqdiet kooperattivi, u persuni legali oħrajn regolati b'liġi pubblika jew privata, ħlief dawk li ma jagħmlux qligħ.

Artikolu 9

1. Id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikoli 7 u 8 m'għandhomx japplikaw għal attivitajiet li, fit-territorju ta' xi wieħed mill-Partijiet Kontraenti, ikunu marbuta, anki okkażjonalment, mat-tħaddim ta' l-awtorità uffiċjali.

2. Id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikoli 7 u 8 u l-miżuri meħudin għat-twettiq tagħhom m'għandhomx jippreġudikaw l-applikabilità tad-dispożizzjonijiet stipulati bil-liġi, b'regolament jew b'azzjoni amministrattiva li jipprovdu trattament speċjali għal ċittadini barranin għal raġunijiet ta' politika pubblika, ta' sigurtà pubblika jew ta' saħħa pubblika.

Artikolu 10

1. Mingħajr preġudizzju għal dispożizzjonijiet aktar favorevoli fi ftehimiet eżistenti u fl-ambitu ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet Kontraenti għandhom jabolixxu restrizzjonijiet kwantitattivi u miżuri li għandhom effett ekwivalenti, li jirrestringu t-trasferiment ta' tagħmir, ta' provvisti, ta' partijiet ta' makkinarju, u strumenti oħrajn meta dawn ikunu meħtieġa biex trasportatur bl-ajru ta' l-ECAA ikompli jipprovdi servizzi ta' trasport bl-ajru taħt il-kundizzjonijiet previsti f'dan il-Ftehim.

2. Dan l-obbligu m'għandux iżomm lill-Partijiet Kontraenti milli jipprojbixxu jew jimponu restrizzjonijiet fuq dawk it-trasferimenti li jkunu ġustifikati għar-raġunijiet ta' politika pubblika jew ta' sigurtà pubblika; għall-ħarsien tas-saħħa u l-ħajja tal-bnedmin, ta' l-annimali jew tal-pjanti; jew għall-ħarsien ta' proprjetà intellettwali, industrijali u kummerċjali. Madankollu dawn il-projbizzjonijiet jew restrizzjonijiet m'għandhomx jikkostitwixxu mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew restrizzjoni moħbija fuq il-kummerċ bejn il-Partijiet Kontraenti.

Is-Sikurezza ta' l-Avjazzjoni

Artikolu 11

1. Il-Partijiet Kontraenti għandhom idaħħlu fis-seħħ il-mezzi xierqa biex jiġi żgurat li inġenji ta' l-ajru li jkunu reġistrati f'waħda mill-Partijiet Kontraenti, meta jinżlu f'ajruporti f'Parti Kontraenti oħra g]andhom ikunu konformi ma' l-istandards ta' sikurezza internazzjonali stabbiliti skond il-Konvenzjoni u jkunu soġġetti għall-ispezzjonijiet tar-rampa li jsiru abbord u madwar l-inġenju ta' l-ajru mir-rappreżentanti awtorizzati ta' dik il-Parti Kontraenti l-oħra. Dawn l-ispezzjonijiet isiru biex ikunu verifikati kemm il-validità tad-dokumenti ta' l-inġenju ta' l-ajru u dawk ta' l-ekwipaġġ tiegħu kif ukoll il-kundizzjoni evidenti ta' l-inġenju ta' l-ajru u tat-tagħmir tiegħu.

2. Parti Kontraenti tista' titlob għal konsultazzjonijiet f'kull ħin dwar l-istandards ta' sikurezza applikati minn Parti Kontraenti oħra f'oqsma li m'humiex dawk li jaqgħu taħt l-atti msemmija fl-Anness I ta' dan il-Ftehim.

3. M'hemm xejn f'dan il-Ftehim li jista' jiġi interpretat li jillimita l-awtorità ta' xi Awtorità Kompetenti ta' Avjazzjoni Ċivili milli tieħu l-miżuri xierqa u immedjati kollha kull meta jidhrilha li prodott jew servizz jista':

   i. jonqos milli jissodisfa l-istandards minimi li jistgħu jkunu stabbiliti skond il-Konvenzjoni, jew

   ii. ikun il-kawża ta' tħassib serju – li jirriżulta minn spezzjoni bħal dik msemmija fil-paragrafu 1 – li inġenju ta' l-ajru jew it-tħaddim ta' inġenju ta' l-ajru ma jkunx konformi ma' l-istandards minimi stabbiliti skond il-Konvenzjoni, jew

   iii. ikun il-kawża ta' tħassib serju li hemm nuqqas ta' manteniment u amministrazzjoni effettivi ta' l-istandards minimi stabbiliti skond il-Konvenzjoni.

4. Fejn Awtorità Kompetenti ta' l-Avjazzjoni Ċivili tieħu azzjoni skond il-paragrafu 3, hija għandha tavża minnufih lill-Awtoritajiet Kompetenti ta' l-Avjazzjoni Ċivili tal-Partijiet Kontraenti l-oħra bl-azzjoni li tkun ħadet, u tagħti r-raġunijiet ta' l-azzjoni tagħha.

5. Fejn miżuri meħudin fl-applikazzjoni tal-paragrafu 4 ma jiġux imwaqqfa anki jekk il-bażi li fuqhom ikunu ttieħdu ma tkunx għadha teżisti, kull Parti Kontraenti tista' tirreferi l-kwistjoni lill-Kumitat Konġunt.

6. Kull emenda li ssir fil-liġi nazzjonali fir-rigward ta' l-istatus ta' l-Awtorità Kompetenti ta' Avjazzjoni Ċivili għandha tkun notifikata mill-Parti Kontraenti konċernata lill-Partijiet Kontraenti l-oħra.

Is-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni

Artikolu 12

1. Bl-għan li l-avjazzjoni ċivili tkun imħarsa minn atti ta' indħil illegali, il-Partijiet Kontraenti għandhom jiżguraw li l-istandards bażiċi komuni u l-mekkaniżmi tal-kontroll tal-konformità fuq is-sigurtà ta' l-avjazzjoni kif imniżżla fl-Anness I ta' dan il-Ftehim ikunu applikati f'kull ajruport li qiegħed fit-territorji tagħhom.

2. Il-Partijiet Kontraenti, jekk ikunu mitluba, għandhom jagħtu l-assistenza kollha meħtieġa lil xulxin biex ma jħallux li jseħħu atti ta' ħtif illegali ta' inġenji ta' l-ajru u atti illegali

oħrajn kontra s-sigurtà ta' dawn l-inġenji ta' l-ajru, il-passiġġieri u l-ekwipaġġ tagħhom, l-ajruporti u l-faċilitajiet tan-navigazzjoni bl-ajru, u kwalunkwe theddida oħra għas-sigurtà ta' l-avjazzjoni ċivili.

3. Meta jseħħ inċident jew theddida ta' inċident ta' ħtif illegali ta' inġenju ta' l-ajru ċivili jew atti illegali oħrajn kontra s-sikurezza ta' dawn l-inġenji ta' l-ajru, il-passiġġieri u l-ekwipaġġ tagħhom, l-ajruporti jew il-faċilitajiet ta' navigazzjoni bl-ajru, il-Partijiet Kontraenti għandhom jassistu lil xulxin billi jiffaċilitaw il-komunikazzjoni u miżuri xierqa oħra maħsuba biex jiġi fi tmiemu malajr u mingħajr ħsara dan l-inċident jew it-theddida tiegħu.

4. Parti Assoċjata tista' tiġi suġġetta għal spezzjoni mill-Kummissjoni Ewropea skond il-leġiżlazzjoni rilevanti tal-Komunità Ewropea kif msemmija fl-Anness I ta' dan il-Ftehim, u tista' tiġi mitluba tieħu sehem f'ispezzjonijiet tal-Kummissjoni Ewropea f'Partijiet Kontraenti oħrajn.

L-Amministrazzjoni tat-Traffiku ta' l-Ajru

Artikolu 13

1. Il-partijiet Kontraenti għandhom jikkooperaw fil-qasam ta' l-amministrazzjoni tat-traffiku ta' l-ajru bl-għan li l-Ajru Uniku Ewropew ikun estiż għall-ECAA sabiex jitjiebu l-istandards preżenti tas-sikurezza u l-effiċjenza sħiħa ta' l-istandards tat-traffiku ta' l-ajru ġenerali fl-Ewropa, biex isir l-aħjar użu mill-kapaċità u biex jonqos id-dewmien.

2. Bl-għan li titħaffef l-applikazzjoni tal-leġiżlazzjoni ta' l-Ajru Uniku Ewropew fit-territorju tagħhom,

   – - Il-Partijiet Assoċjati, fil-limiti tal-kompetenzi rispettivi tagħhom, ma' l-ewwel opportunità għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jadattaw l-istrutturi istituzzjonali ta' l-amministrazzjoni tat-traffiku ta' l-ajru tagħhom għall-Ajru Uniku Ewropew, b'mod partikolari billi jaħtru jew jistabbilixxu korpi nazzjonali rilevanti ta' sorveljanza li għall-inqas ikunu joperaw b'mod indipendenti mill-fornituri tas-servizz ta' amministrazzjoni tat-traffiku ta' l-ajru.

   – - Il-Komunità Ewropea għandha ssieħeb lill-Partijiet Assoċjati ma' kull inizjattiva operazzjonali fl-oqsma tas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru, ta' l-ispazju ta' l-ajru u ta' l-interoperabilità li toriġina mill-Ajru Uniku Ewropew, b'mod partikolari permezz ta' involviment bikri ta' l-isforzi rilevanti tal-Partijiet Kontraenti biex ikunu stabbiliti taqsimiet funzjonali ta' l-ispazju ta' l-ajru.

3. Il-Komunità Ewropea għandha tara li l-Partijiet Assoċjati jkunu msieħba bis-sħiħ ma' l-iżvilupp ta' Proġett Pilota dwar l-Amministrazzjoni tat-Traffiku ta' l-Ajru (ATM) u l-implimentazzjoni tiegħu matul il-programm tas-SESAR.

Il-Kompetizzjoni

Artikolu 14

1. Fi ħdan l-ambitu ta' dan il-Ftehim għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' l-Anness III. Fejn regoli dwar kompetizzjoni u għajnuna statali jkunu inklużi fi ftehimiet oħrajn bejn żewġ Partijiet Kontraenti jew aktar, bħal Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni, dawn ir-regoli għandhom japplikaw bejn dawk il-Partijiet.

2. L-Artikoli 15, 16 u 17 m'għandhomx japplikaw fir-rigward tad-dispożizzjonijiet li hemm fl-Anness III.

L-Infurzar

Artkolu 15

1. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 2 u 3 ta' dan l-Artikolu, kull Parti Kontraenti għandha tiżgura li d-drittijiet li joriġinaw minn dan il-Ftehim, u b'mod partikolari mill-atti speċifikati fl-Anness I, jistgħu jiġu invokati quddiem qrati nazzjonali.

2. Fil-każi li jistgħu jaffettwaw lis-servizzi ta' l-ajru attwali jew potenzjali, li jridu jiġu awtorizzati taħt dan il-Ftehim, l-istituzzjonijiet tal-Komunità Ewropea għandhom igawdu mis-setgħat mogħtija speċifikament lilhom taħt id-dispożizzjonijiet ta' l-atti msemmija jew li jinsabu fl-Anness I ta' dan il-Ftehim.

3. Il-kwistjonijiet kollha li jikkonċernaw il-legalità tad-deċiżjonijiet meħuda mill-istituzzjonijiet tal-Komunità Ewropea taħt dan il-Ftehim, b'mod partikolari taħt l-atti speċifikati fl-Anness I, għandhom jaqgħu taħt il-kompetenza esklussiva tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej.

L-Interpretazzjoni

Artikolu 16

1. Sakemm id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim u d-dispożizzjonijiet ta' l-atti speċifikati fl-Anness I huma fis-sustanza identiċi għar-regoli korrispondenti tat-Trattat tal-KE u għal atti adottati fl-applikazzjoni tat-Trattat tal-KE, dawk id-dispożizzjonijiet għandhom, fl-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tagħhom, jiġu interpretati b'mod konformi mad-deċiżjonijiet u s-sentenzi rilevanti tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej u l-Kummissjoni Ewropea mogħtija qabel id-data ta' l-iffirmar ta' dan il-Ftehim. Id-deċiżjonijiet u s-sentenzi maħruġa wara d-data ta' l-iffirmar ta' dan il-Ftehim għandhom jiġu kkomunikati lill-Partijiet Kontraenti l-oħra. Fuq talba ta' waħda mill-Partijiet Kontraenti, l-implikazzjonijiet ta' deċiżjonijiet u sentenzi bħal dawn li joħorġu aktar tard għandhom ikunu stabbiliti mill-Kumitat Konġunt bl-għan li jkun żgurat li dan il-Ftehim jitħaddem kif jixraq. L-interpretazzjonijiet eżistenti għandhom jiġu kkomunikati lill-Imsieħba ta' l-ECAA qabel id-data ta' l-iffirmar tal-Ftehim. Id-Deċiżjonijiet meħudin mill-

Kumitat Konġunt skond din il-proċedura għandhom ikunu konformi mal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej.

2. Meta tqum kwistjoni fuq interpretazzjoni ta' dan il-Ftehim, tad-dispożizzjonijiet ta' l-atti speċifikati fl-Anness I jew ta' atti adottati skond l-istess Anness li jkunu identiċi fis-sustanza għar-regoli korrispondenti tat-Trattat tal-KE u għal atti adottati fl-applikazzjoni ta' dak it-Trattat, f'każ li jkun pendenti quddiem qorti jew tribunal ta' Imsieħeb ta' l-ECAA, il-qorti jew tribunal, jekk tħoss li dan huwa meħtieġ biex jgħinha tagħti sentenza u skond l-Anness IV, titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej biex tieħu deċiżjoni dwar il-kwistjoni. Imsieħeb ta' l-ECAA jista', permezz ta' deċiżjoni u skond l-Anness IV, jistipula sa liema punt u skond liema modalitajiet għandhom il-qrati u t-tribunali tiegħu japplikaw din id-dispożizzjoni. Din id-deċiżjoni għandha tiġi notifikata lid-depożitarju u lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej. Id-depożitarju għandu jinforma lill-Partijiet Kontraenti l-oħra.

3. Fejn, skond id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu ta' hawn fuq, qorti ta' Parti Kontraenti li kontra d-deċiżjonijiet tagħha ma jkunx hemm rimedju ġudizzjarju taħt il-liġi nazzjonali, ma tkunx f'pożizzjoni li tagħmel referenza għall-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej, kull sentenza ta' din il-qorti għandha tkun mibgħuta minn din il-Parti Kontraenti lill-Kumitat Konġunt li għandu jaġixxi biex jippreserva l-interpretazzjoni omoġenja ta' dan il-Ftehim. Jekk il-Kumitat Konġunt, fi żmien xahrejn wara li tkun inġiebet quddiemu diskrepanza bejn il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej u sentenza ta' qorti ta' din il-Parti Kontraenti, ma jkunx irnexxielu li jippreserva l-interpretazzjoni omoġenja tal-Ftehim, jistgħu jiġu applikati l-proċeduri stipulati fl-Artikolu 20.

Il-Leġiżlazzjoni ġdida

Artikolu 17

1. Dan il-Ftehim għandu jkun mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' kull Parti Kontraenti, bla ħsara għall-konformità mal-prinċipju tan-nuqqas ta' diskriminazzjoni u tad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu u ta' l-Artikolu 18, paragrafu 4, li tadotta b'mod unilaterali leġiżlazzjoni ġdida jew temenda l-leġiżlazzjoni eżistenti tagħha fil-qasam tat-trasport bl-ajru jew f'qasam relatat imsemmi fl-Anness I. Il-Partijiet Assoċjati m'għandhom jadottaw ebda leġiżlazzjoni bħal din sakemm din ma tkunx skond dan il-Ftehim, inkluż l-atti speċifikati fl-Anness I.

2. Hekk kif Parti Kontraenti tkun adottat leġiżlazzjoni ġdida jew emenda għal-leġiżlazzjoni tagħha hija għandha tinforma lill-Partijiet Kontraenti l-oħra permezz tal-Kumitat Konġunt mhux aktar tard minn xahar wara l-adozzjoni. Fuq talba ta' xi waħda mill-Partijiet Kontraenti, il-Kumitat Konġunt għandu fi żmien xahrejn minn dakinhar jara li jsir skambju ta' opinjonijiet dwar l-implikazzjonijiet ta' din il-leġiżlazzjoni ġdida jew emenda biex dan il-Ftehim ikun jista' jaħdem kif xieraq.

3. Il-Kumitat Konġunt għandu:

a) jew jadotta deċiżjoni li biha jiġi rivedut l-Anness I ta' dan il-Ftehim sabiex tkun integrata fih, jekk ikun meħtieġ fuq bażi ta' reċiproċità, il-leġiżlazzjoni l-ġdida jew l-emenda msemmija; jew

b) jadotta deċiżjoni li biha l-leġiżlazzjoni l-ġdida jew l-emenda msemmija għandha titqies bħala li hija skond dan il-Ftehim; jew

c) jieħu deċiżjoni dwar kwalunkwe miżura oħra li biha jkun salvagwardat il-funzjonament xieraq ta' dan il-Ftehim.

4. Fir-rigward tal-leġiżlazzjoni li tkun ġiet adottata bejn l-iffirmar ta' dan il-Ftehim u d-dħul fis-seħħ tiegħu u li biha jkunu ġew informati l-Partijiet Kontraenti l-oħra, id-data tar-referenza għandha tittieħed bħala d-data li fiha tkun waslet l-informazzjoni. Id-data li fiha l-Kumitat Konġunt għandu jasal għal deċiżjoni ma tistax tkun aktar kmieni minn sittin ġurnata wara d-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim.

Il-Kumitat Konġunt

Artikolu 18

1. Hawnhekk qiegħed jiġi stabbilit Kumitat Konġunt li għandu jkun responsabbli mill-amministrazzjoni ta' dan il-Ftehim u għandu jiżgura l-implimentazzjoni xierqa tiegħu, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 15(2) u (3) u l-Artikoli 21 u 22. Għal dan il-għan għandu jagħmel rakkomandazzjonijiet u jieħu deċiżjonijiet fil-każi previsti f'dan il-Ftehim. Id-deċiżjonijiet tal-Kumitat Konġunt għandhom jiddaħħlu fis-seħħ mill-Partijiet Kontraenti skond ir-regoli tagħhom.

2. Il-Kumitat Konġunt għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Partijiet Kontraenti.

3. Il-Kumitat Konġunt għandu jaġixxi b'konsensus. Madankollu, il-Kumitat Konġunt jista' jiddeċiedi li jindika proċedura ta' votazzjoni b'maġġoranza għal ċerti kwistjonijiet speċifiċi.

4. Għall-finijiet ta' l-infurzar xieraq ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet Kontraenti għandhom jiskambjaw informazzjoni, *inter alia,* dwar leġiżlazzjoni ġdida jew deċiżjonijiet meħuda li jkunu rilevanti għal dan il-Ftehim, u, fuq talba ta' xi waħda mill-Partijiet, għandhom jagħmlu konsultazzjonijiet fi ħdan il-Kumitat Konġunt, inkluż dwar kwistjonijiet soċjali.

5. Il-Kumitat Konġunt għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu stess.

6. Imsieħeb ta' l-ECAA jew il-Komunità Ewropea għandhom jippresiedu l-Kumitat Konġunt darba kull wieħed skond l-arranġamenti li jridu jiġu stabbiliti fir-regoli ta' proċedura tiegħu.

7. Il-president tal-Kumitat Konġunt għandu jsejjaħ laqgħat ta' dak il-Kumitat mill-inqas darba fis-sena sabiex ikun rivedut il-funzjonament ġenerali ta' dan il-Ftehim u kull meta ċirkustanzi speċjali jkunu jitolbu dan, fuq talba ta' Parti Kontraenti. Il-Kumitat Konġunt għandu jeżamina l-ħin kollu l-iżvilupp tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej. Għal dan il-għan il-Komunità Ewropea għandha tibgħat lill-Imsieħba ta' l-ECAA s-sentenzi kollha tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej li

huma rilevanti għall-funzjonament tal-Ftehim. Il-Kumitat Konġunt għandu jaġixxi fi żmien tliet xhur sabiex jippreserva l-interpretazzjoni omoġenja tal-Ftehim.

8. Il-Kumitat Konġunt jista' jiddeċiedi li jwaqqaf grupp ta' ħidma li jkun jista' jgħinu fit-twettiq tad-dmirijiet tiegħu.

Artikolu 19

1. Deċiżjoni tal-Kumitat Konġunt għandha torbot lill-Partijiet Kontraenti. Kull meta deċiżjoni meħuda mill-Kumitat Konġunt ikun fiha ħtieġa ta' azzjoni li trid tittieħed minn Parti Kontraenti, il-Parti msemmija għandha tieħu l-miżuri meħtieġa u tinforma l-Kumitat Konġunt b'dan.

2. Id-deċiżjonijiet tal-Kumitat Konġunt għandhom jiġu ppubblikati fil-Ġurnali Uffiċjali tal-Partijiet Kontraenti. Kull deċiżjoni għandha tiddikjara d-data ta' l-implimentazzjoni tagħha mill-Partijiet Kontraenti u kwalunkwe informazzjoni oħra li x'aktarx tista' tikkonċerna lill-operaturi ekonomiċi.

Is-Soluzzjoni ta' tilwim

Artikolu 20

1. Parti Kontraenti tista' ġġib kwistjoni li tkun qed tiġi diskussa u li tkun tikkonċerna l-applikazzjoni jew l-interpretazzjoni ta' dan il-Ftehim quddiem il-Kumitat Konġunt, ħlief f'każi fejn proċeduri speċifiċi jkunu mniżżla f'dan il-Ftehim.

2. Meta tilwima tkun inġiebet quddiem il-Kumitat Konġunt skond il-paragrafu 1, għandhom isiru konsultazzjonijiet immedjati bejn il-partijiet imdaħħla fit-tilwima. Fil-każi fejn il-Komunità Ewropea ma tkunx parti fit-tilwima, fil-konsultazzjonijiet jista' jiġi mistieden rappreżentant tal-Komunità Ewropea minn waħda mill-partijiet fit-tilwima. Il-partijiet fit-tilwima jistgħu jagħmlu proposta ta' soluzzjoni li għandha tintbagħat minnufih lill-Kumitat Konġunt. Deċiżjonijiet meħudin mill-Kumitat Konġunt skond din il-proċedura m'għandhomx jaffettwaw il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej.

3. Jekk sa erba' xhur mid-data li l-kwistjoni tkun inġiebet quddiemu l-Kumitat Konġunt ma jkunx irnexxielu jieħu deċiżjoni biex isolvi t-tilwima, il-partijiet fit-tilwima jistgħu jirreferu t-tilwima lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej. Id-deċiżjoni ta' din il-Qorti għandha tkun konklussiva u torbot. Il-modalitajiet, li skond dawn jistgħu jsiru tali referenzi lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej, jinsabu mniżżlin fl-Anness IV.

4. Jekk il-Kumitat Konġunt ma jiħux deċiżjoni fuq kwistjoni li tkun ġiet riferuta lilu fi żmien erba' xhur, il-Partijiet Kontraenti jistgħu jieħdu miżuri xierqa ta' salvagwardja skond l-Artikoli 21 u 22 ta' dan il-Ftehim għal perjodu li ma jaqbiżx is-sitt xhur. Wara dan il-perjodu kull Parti Kontraenti tista' tinħall mill-Ftehim b'effett immedjat. Parti Kontraenti m'għandhiex tieħu miżuri ta' salvagwardja dwar kwistjoni li tkun ġiet riferuta lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej skond dan il-Ftehim, ħlief fil-każi definiti fl-Artikolu 11(3) jew b'konformità ma' mekkaniżmi previsti f'atti individwali speċifikati fl-Anness I.

Il-Miżuri ta’ salvagwardja

Artikolu 21

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 11(3) u l-valutazzjonijiet ta’ sikurezza u sigurtà msemmija fil-Protokolli ta’ dan il-Ftehim, il-miżuri ta’ salvagwardja għandhom ikunu ristretti, fir-rigward ta’ l-ambitu u t-tul tagħhom, għal dak li huwa strettament meħtieġ sabiex tkun rimedjata s-sitwazzjoni. Għandha tingħata prijorità lil tali miżuri b’mod li l-funzjonament ta’ dan il-Ftehim ikun imfixkel mill-inqas.

Artikolu 22

1. Parti Kontraenti jew Stat Membru tal-KE li jkunu qegħdin jikkunsidraw jieħdu miżuri ta’ salvagwardja għandhom jinnotifikaw lill-Partijiet Kontraenti u l-Istati Membri tal-KE l-oħra permezz tal-Kumitat Konġunt u għandhom jipprovdu l-informazzjoni kollha rilevanti.

2. Il-Partijiet Kontraenti jew l-Istati Membri tal-KE għandhom immedjatament jidħlu f’konsultazzjonijiet fil-Kumitat Konġunt bl-għan li tinstab soluzzjoni aċċettabbli għal kulħadd.

3. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 11(3), il-Parti Kontraenti jew l-Istat Membru tal-KE konċernati ma jistgħux jieħdu miżuri ta’ salvagwardja qabel ma jkun għadda xahar mid-data tan-notifika skond paragrafu 1, kemm-il darba l-proċedura ta’ konsultazzjoni skond paragrafu 2 ma tkunx intemmet qabel l-iskadenza tal-limitu taż-żmien imsemmi.

4. Il-Parti Kontraenti jew l-Istat Membru tal-KE kkonċernat għandu jinnotifika lill-Kumitat Konġunt, mingħajr dewmien, bil-miżuri meħuda u għandu jipprovdi kull informazzjoni rilevanti.

L-Iżvelar ta’ informazzjoni

Artikolu 23

Ir-rappreżentanti, id-delegati u l-esperti tal-Partijiet Kontraenti, kif ukoll uffiċjali u impjegati oħra li jaġixxu taħt dan il-Ftehim għandhom jiġu mitluba, anki wara li jkunu waqfu mit-twettiq tad-doveri tagħhom, biex ma jikxfux informazzjoni koperta bl-obbligu tal-konfidenzjalità professjonali, b’mod partikolari informazzjoni dwar impriżi, ir-relazzjonijiet tagħhom ta’ negozju u l-komponenti ta’ l-ispejjeż tagħhom.

Il-Pajjiżi terzi u l-organizzazzjonijiet internazzjonali

Artikolu 24

1. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jikkonsultaw ma’ xulxin fil-qafas tal-Kumitat Konġunt fuq talba ta’ xi waħda mill-Partijiet Kontraenti, skond il-proċeduri mniżżla fl-Artikoli 25 u 26.

(a) fuq kwistjonijiet dwar trasport bl-ajru li jkunu ġew ittrattati minn organizzazzjonijiet internazzjonali; u

(b) fuq diversi aspetti ta' żviluppi possibbli fir-relazzjonijiet bejn il-Partijiet Kontraenti u pajjiżi terzi dwar it-trasport bl-ajru, u fuq il-funzjonament ta' l-elementi sinifikanti tal-ftehimiet bilaterali jew multilaterali li jkunu ġew konklużi f'dan il-qasam.

2. Il-konsultazzjonijiet għandhom isiru fi żmien xahar mit-talba u malajr kemm jista' jkun f'każijiet urġenti.

Artikolu 25

1. Il-miri prinċipali tal-konsultazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 24(a) għandhom ikunu:

(a) li jiġi stabbilit b'mod konġunt jekk il-kwistjonijiet iġibux magħhom problemi ta' interess komuni; u

(b) skond in-natura ta' dawn il-problemi:

– li jiġi kkunsidrat b'mod konġunt jekk l-azzjoni tal-Partijiet Kontraenti fi ħdan l-organizzazzjonijiet internazzjonali konċernati għandhiex tkun koordinata, jew

– li tiġi kkunsidrata b'mod konġunt kwalunkwe strateġija oħra li tista' tkun xierqa.

2. Il-Partijiet Kontraenti għandhom malajr kemm jista' jkun jiskambjaw kwalunkwe informazzjoni li tkun rilevanti għall-miri deskritti fil-paragrafu 1.

Artikolu 26

Il-miri prinċipali tal-konsultazzjonijiet msemmija fl-Artikolu 24(1)(b) għandhom ikunu li jiġu eżaminati l-kwistjonijiet rilevanti u li tiġi kkunsidrata kwalunkwe strateġija li tista' tkun xierqa.

L-Arranġamenti tranżitorji

Artikolu 27

1. Il-Protokolli I sa VIII jistabbilixxu l-arranġamenti tranżitorji u l-perjodi korrispondenti li japplikaw bejn il-Komunità Ewropea u l-Parti Assoċjata konċernata. Fir-relazzjoni bejn in-Norveġja jew l-Iżlanda u Parti Assoċjata għandhom japplikaw l-istess kundizzjonijiet bħal dawk bejn il-Komunità Ewropea u l-Parti Assoċjata konċernata.

2. Matul il-perjodi tranżitorji l-elementi rilevanti tar-reġim tat-trasport bl-ajru bejn żewġ Partijiet Assoċjati għandhom jiġu determinati fuq il-bażi ta' l-aktar Protokoll restrittiv miż-żewġ Protokolli rilevanti.

3. It-tranżizzjoni gradwali ta' kull waħda mill-Partijiet Assoċjati għall-applikazzjoni sħiħa ta' l-ECAA għandha tkun suġġetta għal valutazzjonijiet. Il-valutazzjonijiet għandhom jitwettqu mill-Komunità Ewropea b'kooperazzjoni mal-Parti Assoċjata konċernata. Meta Parti Assoċjata tkun sodisfatta li l-kundizzjonijiet għall-ikkompletar ta' perjodu tranżitorju

skond kif stabbilit fil-Protokoll rilevanti ikunu ġew imħarsa, hija għandha tinforma lill-Komunità Ewropea dwar il-fatt li għandha ssir valutazzjoni.

4. Jekk il-Komunità Ewropea tiddetermina li l-kundizzjonijiet ġew imħarsa hija għandha tinforma lill-Kumitat Konġunt u tiddeċiedi minn hemm ’il quddiem li l-Parti Assoċjata konċernata tikkwalifika biex tgħaddi għall-perjodu tranżitorju li jmiss jew għall-inklużjoni sħiħa fiż-Żona Ewropea ta’ Avjazzjoni Komuni skond kif ikun il-każ.

5. Jekk il-Komunità Ewropea tiddetermina li l-kundizzjonijiet ma ġewx imħarsa hija għandha tinforma b’dan lill-Kumitat Konġunt. Il-Komunità Ewropea għandha tirrakkomanda lill-Parti Assoċjata konċernata titjib speċifiku u tiddetermina perjodu ta’ implimentazzjoni li fih dan it-titjib ikun jista’ jiġi implimentat b’mod raġonevoli. Qabel it-tmiem tal-perjodu ta’ implimentazzjoni għandha ssir it-tieni valutazzjoni u, jekk ikun meħtieġ, aktar valutazzjonijiet biex jinstab jekk it-titjib rakkomandat ġiex implimentat b’mod effettiv u sodisfaċenti.

Ir-Relazzjoni ma’ ftehimiet u arranġamenti bilaterali dwar it-trasport bl-ajru

Artikolu 28

1. Id-dispożizzjonijiet ta’ dan il-Ftehim għandhom ikunu dominanti fuq id-dispożizzjonijiet rilevanti ta’ ftehimiet u/jew arranġamenti bilaterali dwar it-trasport bl-ajru li jkunu fis-seħħ bejn il-Partijiet Assoċjati min-naħa l-waħda u l-Komunità Ewropea, Stat Membru tal-KE, in-Norveġja jew l-Iżlanda min-naħa l-oħra, kif ukoll bejn il-Partijiet Assoċjati.

2. Minkejja l-paragrafu 1, matul il-perjodi tranżitorji msemmija fl-Artikolu 27, id-dispożizzjonijiet li jikkonċernaw il-proprjetà, id-drittijiet tat-traffiku, il-kapaċità, il-frekwenzi, it-tip jew il-bdil ta’ l-inġenji ta’ l-ajru, it-tqassim tal-kodiċi u l-ipprezzar ta’ ftehim jew arranġament bilaterali li jkun fis-seħħ bejn Parti Assoċjata u l-Komunità Ewropea, Stat Membru tal-KE, in-Norveġja jew l-Iżlanda jew bejn żewġ Partijiet Assoċjati, għandhom japplikaw bejn il-Partijiet li jagħmlu parti mill-Ftehim jekk dan il-ftehim u/jew arranġament bilaterali jkun aktar flessibbli, f’termini ta’ libertà għat-trasportaturi bl-ajru konċernati, mid-dispożizzjonijiet tal-Protokoll applikabbli fir-rigward tal-Parti Assoċjata konċernata.

3. Tilwima bejn Parti Assoċjata u Parti Kontraenti oħra dwar jekk id-dispożizzjonijiet tal-Protokoll humiex fir-rigward tal-Parti Assoċjata konċernata jew tal-ftehimiet u/jew arranġamenti bilaterali (fid-dawl ta’ l-applikazzjoni sħiħa ta’ l-ECAA) aktar flessibbli, għandha tiġi solvuta fil-qafas tal-mekkaniżmu tas-soluzzjoni tat-tilwim previst fl-Artikolu 20 ta’ dan il-Ftehim. It-tilwim dwar kif tkun determinata r-relazzjoni bejn Protokolli konfliġġenti għandu jiġi solvut bl-istess mod.

Id-Dħul fis-seħħ, ir-reviżjoni, it-terminazzjoni u dispożizzjonijiet oħra

Artikolu 29
(Dħul fis-seħħ)

1. Dan il-Ftehim għandu jkun suġġett għar-ratifika jew l-approvazzjoni mill-firmatarji skond il-proċeduri tagħhom stess. L-istrumenti tar-ratifika jew ta' l-approvazzjoni għandhom jiġu ddepożitati lis-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea (depożitarju), li għandu jinnotifika lill-firmatarji l-oħra kollha kif ukoll lill-Organizzazzjoni Internazzjonali ta' l-Avjazzjoni Ċivili.

2. Dan il-Ftehim għandu jidħol fis-seħħ fl-ewwel ġurnata tat-tieni xahar wara d-data li fiha jkunu ġew depożitati l-istrumenti tar-ratifika jew l-approvazzjoni mill-Komunità Ewropea u mill-inqas minn Parti Assoċjata waħda. Għal kull firmatarju li jirratifika jew japprova dan il-ftehim wara din id-data, għandu jidħol fis-seħħ fl-ewwel ġurnata tat-tieni xahar wara li dan il-firmatarju jkun iddepożita l-istrument tar-ratifika jew l-approvazzjoni tiegħu.

3. Minkejja l-paragrafi 1 u 2, tnejn jew aktar mill-Partijiet Kontraenti, li għandhom jinkludu l-Komunità Ewropea u mill-inqas Parti Assoċjata waħda, jistgħu jiddeċiedu li japplikaw dan il-Ftehim b'mod proviżorju bejniethom mid-data tal-firma billi jinnotifikaw lid-depożitarju li għandu jinnotifika lill-Partijiet Kontraenti l-oħra.

Artikolu 30
(Reviżjoni)

Dan il-Ftehim għandu jiġi rivedut fuq talba ta' kwalunkwe waħda mill-Partijiet Kontraenti u, f'kull każ, ħames snin wara li jkun daħal fis-seħħ.

Artikolu 31
(Terminazzjoni)

1. Kull Parti Kontraenti tista' tinħall mill-Ftehim billi tinnotifika lid-depożitarju, li għandu jinnotifika b'din it-terminazzjoni lill-Partijiet Kontraenti l-oħra kif ukoll lill-Organizzazzjoni Internazzjonali ta' l-Avjazzjoni Ċivili. Jekk il-Ftehim jiġi terminat mill-Komunità Ewropea, f'dak il-każ ma jibqax fis-seħħ sena wara d-data tan-notifika. Jekk il-Ftehim jiġi terminat minn Parti Kontraenti li tagħmel parti minn dan il-Ftehim, f'dak il-każ ma jibqax fis-seħħ biss fir-rigward ta' din il-Parti Kontraenti sena wara d-data tan-notifika. Madankollu, servizzi ta' l-ajru li jkunu joperaw fid-data ta' l-iskadenza ta' dan il-Ftehim jistgħu jkomplu sa l-aħħar ta' l-iskeda ta' l-istaġun ta' l-Assoċjazzjoni Internazzjonali tat-Trasport bl-Ajru (IATA) li fih tkun tidħol dik id-data ta' skadenza.

2. Parti Kontraenti li tkun saret membru ta' l-Unjoni Ewropea m'għandhiex tibqa' tiġi kkunsidrata bħala Parti Kontraenti mid-data tad-dħul tagħha.

3. Fir-rigward ta' Parti Assoċjata, dan il-Ftehim m'għandux jibqa' fis-seħħ jew għandu jiġi sospiż jekk il-Ftehim ta' Assoċjazzjoni korrispondenti ma jibqax fis-seħħ jew jiġi sospiż.

Artikolu 32
(It-Tkabbir ta' l-ECAA)

Kwalunkwe Stat jew entità li jkun lest li jagħmel il-liġijiet tiegħu dwar it-trasport ta' l-ajru u dwar il-kwistjonijiet relatati kompatibbli ma' dawk tal-Komunità Ewropea, u li miegħu il-Komunità Ewropea tkun stabbiliet jew qiegħda tistabbilixxi qafas ta' kooperazzjoni ekonomika mill-qrib, bħalma hu Ftehim ta' Assoċjazzjoni, jista' jiġi mitlub mill-Komunità Ewropea biex jieħu sehem fl-ECAA. Għal dan il-għan, il-Partijiet Kontraenti għandhom jemendaw il-Ftehim skond dan.

Artikolu 33

(L-ajruport ta' Ġibiltà)

1. Huwa mifhum li l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għall-ajruport ta' Ġibiltà hija mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet legali rispettivi tar-Renju ta' Spanja u tar-Renju Unit fir-rigward tat-tilwima dwar is-sovranità fuq it-territorju li fih jinsab l-ajruport.

2. L-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għall-ajruport ta' Ġibilità għandha tiġi sospiża sakemm jidħlu fis-seħħ l-arranġamenti li hemm fid-Dikjarazzjoni Konġunta magħmula mill-Ministri ta' l-Affarijiet Baranin tar-Renju ta' Spanja u tar-Renju Unit fit-2 ta' Diċembru 1987.

Artikolu 34

L-Annessi u l-Protokolli ta' dan il-Ftehim għandhom jiffurmaw parti integrali minnu.

Artikolu 35
(Il-Lingwi)

Dan il-Ftehim huwa magħmul f'kopja oriġinali waħda fil-lingwi uffiċjali tal-Komunità Ewropea u tal-Partijiet Kontraenti l-oħra, b'kull wieħed minn dawn it-testi jkun awtentiku bl-istess mod.

B'XHIEDA TA' DAN il-plenipotenzjarji hawn taħt iffirmati, bl-awtorità mogħtija lilhom biex jagħmlu dan, iffirmaw dan il-Ftehim.

ANNESS 1 Ir-Regoli applikabbli għall-avjazzjoni ċivili

Id-"*Dispożizzjonijiet applikabbli*" ta' l-atti li ġejjin għandhom japplikaw skond il-Ftehim Prinċipali u l-Anness II dwar adattazzjonijiet orizzontali sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor f'dan l-Anness jew fil-Protokolli I sa VIII wara: Fejn ikun meħtieġ, wara jingħataw adattazzjonijiet speċifiċi għal kull att individwali:

A. Aċċess għas-swieq u kwistjonijiet subordinati

Nru. 2407/92

Ir-Regolament tal-Kunsill 2407/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar liċenzjar ta' *air carriers*

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 18 u l-Anness ħlief għar-referenza fl-Artikolu 13(3) sa l-Artikolu 226 (ex 169) tat-Trattat tal-KE

Nru. 2408/92

Ir-Regolament tal-Kunsill 2408/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar aċċess għat-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità għal rotot ta' l-ajru intra-Komunitarji

kif emendat jew adattat b'li ġej

- l-Artikolu 29 ta' l-Att li jikkonċerna l-kundizzjonijiet ta' l-adeżjoni tar-Repubblika ta' l-Awstrija, ir-Repubblika tal-Finlandja u r-Renju ta' l-Isvezja;

- id-deċiżjoni tal-Kumitat Konġunt Nru. 7/94 tal-21 ta' Marzu 1994 li temenda l-Protokoll 47 u ċerti Annessi tal-Ftehim taż-ŻEE;

- l-Artikolu 20 ta' l-Att li jikkonċerna l-kundizzjonijiet ta' l-adeżjoni tar-Repubblika Ċeka, ir-Repubblika ta' l-Estonja, ir-Repubblika ta' Ċipru, ir-Repubblika tal-Latvja, ir-Repubblika tal-Litwanja, ir-Repubblika ta' l-Ungerija, ir-Repubblika ta' Malta, ir-Repubblika tal-Polonja, ir-Repubblika tas-Slovenja u r-Repubblika tas-Slovakkja u l-aġġustamenti għat-Trattati li fuqhom hija mwaqqfa l-Unjoni Ewropea

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 15 u l-Annessi I, II u III

Nru. 2409/92

Ir-Regolament tal-Kunsill 2409/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar nolijiet u rati għal servizzi ta' l-ajru

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 10

Nru. 95/93

Ir-Regolament tal-Kunsill 95/93 tat-18 ta' Jannar 1993 dwar ir-regoli komuni għall-allokazzjoni ta' *slots* f'ajruporti tal-Komunità

Kif emendat b'li ġej:

- Ir-Regolament (KE) Nru. 894/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Mejju 2002 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru. 95/93 dwar ir-regoli komuni għall-allokazzjoni ta' spazju f'ajruporti tal-Komunità

- Ir-Regolament (KE) Nru. 1554/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Lulju 2003 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru. 95/93 dwar ir-regoli komuni għall-allokazzjoni ta' *slots* f'ajruporti tal-Komunità

- Ir-Regolament (KE) Nru. 793/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru. 95/93 dwar ir-regoli komuni għall-allokazzjoni ta' perjodi ta' użu fl-iskeda ta' l-ajruporti tal-Komunità

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 12, u 14a(2)

Fir-rigward ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 12(2), it-terminu "il-Kummissjoni" għandu jaqra "il-Kumitat Konġunt".

Nru. 96/67

Id-Direttiva tal-Kunsill 96/67 tal-15 ta' Ottubru 1996 dwar l-aċċess għas-suq tal-*groundhandling* fl-ajruporti tal-Komunità

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 25 u l-Anness

Fir-rigward ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 10, it-terminu "Stati Membri" għandu jaqra "Stati Membri tal-KE".

Fir-rigward ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 20(2), it-terminu "il-Kummissjoni" għandu jaqra "il-Kumitat Konġunt".

Nru. 785/2004

Ir-Regolament (KE) Nru. 785/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar ir-rekwiżiti ta' l-assigurazzjoni tat-trasportaturi ta' l-ajru u l-operaturi ta' l-ajruplani

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 8, u 10(2)

B. L-Amministrazzjoni tat-Traffiku ta' l-Ajru

Nru. 549/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 549/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Marzu 2004 li jippreskrivi l-qafas għall-ħolqien ta' l-Ajru Uniku Ewropew (ir-Regolament qafas)

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 4, 6, u 9 sa 14

Nru. 550/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 550/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Marzu 2004 dwar il-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni ta' l-ajru fl-Ajru Uniku Ewropew (ir-Regolament tal-forniment ta' servizz)

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 19, Annessi I u II

Nru. 551/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 551/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Marzu 2004 dwar l-organizzazzjoni u l-użu ta' l-ispazju ta' l-arja fl-Ajru Uniku Ewropew (ir-Regolament ta' l-ispazju ta' l-arja)

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 11

Nru. 552/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 552/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Marzu 2004 dwar l-interoperabilità tax-Xibka Ewropea ta' Amministrazzjoni ta' Traffiku ta' l-Ajru (ir-Regolament ta' l-interoperabilità)

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 12, Annessi I sa V

C. Is-Sikurezza ta' l-Avjazzjoni

Nru. 3922/91

Ir-Regolament tal-Kunsill 3922/91 tas-16 ta' Diċembru 1991 dwar l-armonizzazzjoni tal-ħtiġijiet tekniċi u proċeduri amministrattivi fil-qasam ta' l-avjazzjoni ċivili

kif emendat b'dan li ġej:

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2176/96 tat-13 ta' Novembru 1996 li jemenda għall-progress xjentifiku u tekniku r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3922/91

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni 1069/1999 tal-25 ta' Mejju 1999 li jadatta għall-progress xjentifiku u tekniku r-Regolament tal-Kunsill 3922/91

- Ir-Regolament tal-Kunsill 2871/2000 tat-28 ta' Diċembru 2000 li jadatta għall-progress xjentifiku u tekniku r-Regolament tal-Kunsill (KEE) 3922/91 dwar l-armonizzazzjoni tal-ħtiġijiet tekniċi u proċeduri amministrattivi fil-qasam ta' l-avjazzjoni ċivili

- Ir-Regolament (KE) Nru 1592/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Lulju 2002 dwar regoli komuni fil-kamp ta' l-avjazzjoni ċivili u li jistabblixxi Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 10, 12 sa 13 bl-eċċezzjoni ta' l-Artikolu 4, paragrafu 1 u l-Artikolu 8, paragrafu 2, it-tieni sentenza, Annessi I sa III

Fir-rigward l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 12, "Stati Membri" għandha tinqara "Stati Membri tal-KE".

Nru. 94/56/KE

Id-Direttiva tal-Kunsill 94/56 tal-21 ta' Novembru 1994 li tistabbilixxi l-prinċipji fondamentali li jirregolaw l-investigazzjoni ta' aċċidenti u inċidenti ta' avjazzjoni ċivili

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 12

Fir-rigward ta' l-applikazzjonijiet ta' l-Artikoli 9 u 12, it-terminu "il-Kummissjoni" għandu jaqra "il-Partijiet Kontraenti l-oħrajn kollha ta' l-ECAA".

Nru. 1592/2002

Ir-Regolament (KE) Nru 1592/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Lulju 2002 dwar regoli komuni fil-kamp ta' l-avjazzjoni ċivili u li jistabblixxi Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea

kif emendat b'dan li ġej:

- Ir-Regolament (KE) Nru 1643/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Lulju 2003 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1592/2002 dwar regoli komuni fil-kamp ta' l-avjazzjoni ċivili u li jistabblixxi Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1701/2003 ta' l-24 ta' Settembru 2003 li jadatta l-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 1592/2002

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 57, Annessi I u II

Nru. 2003/42

Id-Direttiva 2003/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 2003 dwar rapporti ta' okkorrenza fl-avjazzjoni ċivili

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 11, Annessi I u II

Nru. 1702/2003

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1702/2003 ta' l-24 ta' Settembru 2003 li jistabbilixxi regoli ta' implimentazzjoni biex inġenji ta' l-ajru, prodotti, partijiet u tagħmir relatat jiġu ċertifikati bħala tajbin għall-ajru u li ma jagħmlux ħsara ambjentali, kif ukoll għaċ-ċertifikazzjoni ta' organizzazzjonijiet relatati mad-disinn u l-produzzjoni tagħhom

kif emendat b'dan li ġej:

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 381/2005 tas-7 ta' Marzu 2005 li jemenda r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1702/2003 ta' l-24 ta' Settembru 2003 li jistabbilixxi regoli ta' implimentazzjoni biex inġenji ta' l-ajru, prodotti, partijiet u tagħmir relatat jiġu ċertifikati bħala tajbin għall-ajru u li ma jagħmlux ħsara ambjentali, kif ukoll għaċ-ċertifikazzjoni ta' organizzazzjonijiet relatati mad-disinn u l-produzzjoni tagħhom

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 4, Anness. Il-perjodi ta' tranżizzjoni msemmija f'dan ir-Regolament għandhom jiġu ddeterminati mill-Kumitat Konġunt.

Nru. 2042/2003

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2042/2003 ta' l-20 ta' Novembru 2003 dwar il-kapaċità kontinwata li jintużaw fl-ajru ta' inġenji ta' l-ajru u prodotti, partijiet u tagħmir

ajrunawtiku, u dwar l-approvazzjoni ta' organizzazzjonijiet u persunal involut f'dan ix-xogħol

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 6, Annessi I sa IV

Nru. 104/2004

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 104/2004 tat-22 ta' Jannar 2004 li jniżżel ir-regoli dwar l-organizzazzjoni u l-kompożizzjoni tal-Bord ta' l-Appell ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 7 u l-Anness

Nru. 488/2005

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 488/2005 tal-21 ta' Marzu 2005 dwar drittijiet jew ħlasijiet imposti mill-Aġenzija Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Avjazzjoni

D. Is-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni

Nru. 2320/2002

Ir-Regolament (KE) Nru. 2320/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2002 li jistabbilixxi regoli komuni fil-qasam tas-sigurtà fl-avjazzjoni ċivili

kif emendat b'dan li ġej: :

- Ir-Regolament (KE) Nru. 849/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 li jemenda r-Regolament (KE) Nru. 2320/2002 li jistabbilixxi regoli komuni fil-qasam tas-sigurtà fl-avjazzjoni ċivili

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 12 u l-Anness

Nru. 622/2003

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 622/2003 ta' l-4 ta' April 2003 li jistabbilixxi l-miżuri sabiex jiġu implimentati l-istandards bażiċi komuni dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni

kif emendat b'dan li ġej:

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 68/2004 tal-15 ta' Jannar 2004 li jemenda r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 622/2003 li jistabbilixxi l-miżuri sabiex jiġu implimentati l-istandards bażiċi komuni dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 781/2005 li jemenda r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 622/2003 li jistabbilixxi l-miżuri sabiex jiġu implimentati l-istandards bażiċi komuni dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 857/2005 tas-6 ta' Ġunju 2005 li jemenda r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 622/2003 li jistabbilixxi l-miżuri sabiex jiġu implimentati l-istandards bażiċi komuni dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 5 u l-Anness

Nru. 1217/2003

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 1217/2003 ta' l-4 ta' Lulju 2003 li jistabbilixxi speċifikazzjonijiet komuni għal programmi ta' kontroll ta' kwalità għas-sigurtà ta' l-avjazzjoni ċivili nazzjonali

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 11, Annessi I u II

Nru. 1486/2003

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 1486/2003 tat-22 ta' Awissu 2003 li jistabbilixxi proċeduri sabiex jitmexxew spezzjonijiet mill-Kummissjoni fil-qasam tas-sigurta' ta' l-avjazzjoni ċivili

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 16

Nru. 1138/2004

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 1138/2004 tal-21 ta' Ġunju 2004 li jistabbilixxi definizzjoni komuni tal-partijiet kritiċi taż-żoni ristretti ta' sigurtà fl-ajruporti

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 8

E. L-Ambjent

Nru. 89/629

Id-Direttiva tal-Kunsill 89/629 ta' l-4 ta' Diċembru 1989 dwar il-limitazzjoni ta' l-emissjoni ta' ħsejjes minn ajruplani ċivili jet subsoniċi

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 8

Nru. 92/14

Id-Direttiva tal-Kunsill 92/14 tat-2 ta' Marzu 1992 fuq il-limitazzjoni ta' l-operazzjoni ta' l-ajruplani koperta mill-Parti II, il-Kapitolu 2, il-Volum 1 ta' l-Anness 16 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, it-tieni edizzjoni (1988)

kif emendata b'dan li ġej:

- Id-Direttiva tal-Kunsill 98/20/KE tat-30 ta' Marzu 1998 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 92/14 tat-2 ta' Marzu 1992 fuq il-limitazzjoni ta' l-operazzjoni ta' l-ajruplani koperta mill-Parti II, il-Kapitolu 2, il-Volum 1 ta' l-Anness 16 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, it-tieni edizzjoni (1988)

- Id-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/28/KE tal-21 ta' April 1999 li temenda l-Anness tad-Direttiva tal-Kunsill 92/14 tat-2 ta' Marzu 1992 fuq il-limitazzjoni ta' l-operazzjoni ta' l-ajruplani koperta mill-Parti II, il-Kapitolu 2, il-Volum 1 ta' l-Anness 16 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, it-tieni edizzjoni (1988)

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 991/2001 tal-21 ta' Mejju 2001 li jemenda l-Anness tad-Direttiva tal-Kunsill 92/14 tat-2 ta' Marzu 1992 fuq il-limitazzjoni ta' l-operazzjoni ta' l-ajruplani koperta mill-Parti II, il-Kapitolu 2, il-Volum 1 ta' l-Anness 16 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, it-tieni edizzjoni (1988)

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 11 u l-Anness

Nru. 2002/30

Id-Direttiva 2002/30/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Marzu 2002 dwar l-istabbiliment ta' regoli u proċeduri għall-introduzzjoni ta' restrizzjonijiet tal-ħoss fl-ajruporti tal-Komunità

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 15, Annessi I u II

Nru. 2002/49

Id-Direttiva 2002/49/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ġunju 2002 li tirrigwardja l-istudju u l-amministrazzjoni tal-ħsejjes ambjentali

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 16, Annessi I sa IV

F. L-Aspetti Soċjali

Nru. 1989/391

Id-Direttiva tal-Kunsill 89/391/KEE tat-12 ta' Ġunju 1989 dwar l-introduzzjoni ta' miżuri sabiex jinkoraġġixxu titjib fis-sigurtà u s-saħħa tal-ħaddiema fuq ix-xogħol

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 16, u 18-19

Nru. 2003/88

Id-Direttiva 2003/88/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-4 ta' Novembru 2003 li tikkonċerna ċerti aspetti ta' l-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 19, 21 sa 24 u 26 sa 29

Nru. 2000/79

Id-Direttiva tal-Kunsill 2000/79 tas-27 ta' Novembru 2000 dwar il-Ftehim Ewropew fuq l-Organizzazzjoni tal-Ħinijiet tax-Xogħol ta' Ħaddiema Mobbli fl-Avjazzjoni Ċivili konkluż mill-Assoċjazzjoni tal-Linji ta' l-Ajru Ewropej (AEA), il-Federazzjoni Ewropea tal-Ħaddiema tat-Trasport (ETF), l-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kabini tal-Piloti (ECA), l-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Linji ta' l-Ajru Reġjonali (ERA) u l-Assoċjazzjoni Internazzjonali tat-Trasportazzjoni bl-Arju (IACA)

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 5

G. Il-Ħarsien tal-konsumatur

Nru. 90/314

Id-Direttiva tal-Kunsill 90/314 tat-13 ta' Ġunju 1990 dwar il-vjaġġi kollox kompriż (*package travel*), il-vaganzi kollox kompriż u t-*tours* kollox kompriż

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 10

Nru. 92/59

Id-Direttiva tal-Kunsill 92/59 tad-29 ta' Ġunju 1992 dwar is-sikurezza ġenerali tal-prodott

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 19

Nru. 93/13

Id-Direttiva tal-Kunsill 93/13 tal-5 ta' April 1993 dwar klawżoli inġusti f'kuntratti mal-konsumatur

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 10 u l-Anness

Fir-rigward ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 10, it-terminu "il-Kummissjoni" għandu jinqara "il-Partijiet Kontraenti l-oħrajn kollha ta' l-ECAA ".

Nru. 95/46

Id-Direttiva 95/46 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 34

Nru. 2027/97

Ir-Regolament tal-Kunsill 2027/97 tad-9 ta' Ottubru 1997 dwar ir-responsabbiltà ta' trasportaturi bl-ajru fl-eventwalità ta' inċidenti

kif emendat b'dan li ġej:

- Ir-Regolament (KE) Nru. 889/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Mejju 2002 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill 2027/97 tad-9 ta' Ottubru 1997 dwar ir-responsabbiltà ta' trasportaturi bl-ajru fl-eventwalità ta' inċidenti

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 8

Nru. 261/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jitħallewx jitilgħu u ta' kanċellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet, u li jħassar ir-Regolament (KEE) Nru 295/91

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 17

H. Leġiżlazzjoni oħra

Nru. 2299/1989

Ir-Regolament tal-Kunsill Nru. 2299/1989 ta’ l-24 ta’ Lulju 1989 dwar kodiċi ta' kondotta għal sistemi ta' riservazzjoni kompjuterizzata (CRS)

kif emendat b’dan li ġej:

- Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru. 3089/93 tad-29 ta’ Ottubru 1993 li jemenda r-Regolament (KEE) Nru. 2299/89 dwar kodiċi ta' kondotta għal sistemi ta' riservazzjoni kompjuterizzata (CRS)

- Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru. 323/1999 tat-8 ta’ Frar 1999 li jemenda r-Regolament (KEE) Nru. 2299/89 dwar kodiċi ta' kondotta għal sistemi ta' riservazzjoni kompjuterizzata (CRS)

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 22 u l-Anness

Nru. 91/670

Id-Direttiva tal-Kunsill Nru. 91/670 tas-16 ta’ Diċembru 1991 dwar l-aċċettazzjoni reċiproka ta’ liċenzji tal-personal għall-eżerċizzju ta’ funzjonijiet fl-avjazzjoni ċivili

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 8 u l-Anness

No. 3925/91

Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru. 3925/91 tad-19 ta’ Diċembru 1991 dwar l-eliminazzjoni ta' kontrolli u formalitajiet applikabbli għall-bagalji ta' l-istiva u tal-kabina ta' persuni li jkunu qed jivvjaġġaw bl-ajru ġewwa l-Komunità u l-bagalji ta' persuni li jkunu qed jivvjaġġaw bil-baħar ġewwa l-Komunità

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 5

Nru. 437/2003

Ir-Regolament (KE) Nru. 437/2003 tal-Parlament u tal-Kunsill tas-27 ta’ Frar 2003 dwar il-prospetti ta' l-istatistika rigward it-trasport tal-passiġġieri, l-merkanzija u l-posta bl-ajru

kif emendat b’dan li ġej:

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 1358/2003 tal-31 ta’ Lulju 2003 li jimplimenta r-Regolament (KE) Nru. 437/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-prospetti ta' l-istatistika rigward it-trasport tal-passiġġieri, l-merkanzija u l-posta bl-ajru u li jemenda l-Annessi I u II tiegħu

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 11, Annessi I u II

Nru. 1358/2003

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 1358/2003 tal-31 ta’ Lulju 2003 li jimplimenta r-Regolament (KE) Nru 437/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill

dwar il-prospetti ta' l-istatistika rigward it-trasport tal-passiġġieri, l-merkanzija u l-posta bl-ajru u li jemenda l-Anness I u II tiegħu

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikoli 1 sa 4, Annessi I sa III

Nru. 2003/96

Id-Direttiva tal-Kunsill 2003/96/KE tas-27 ta’ Ottubru 2003 li tirriforma l-istruttura tal-Komunità dwar tassazzjoni fuq prodotti ta' enerġija u elettriku

Dispożizzjonijiet applikabbli: Artikolu 14, paragrafi 1(b) u 2

ANNESS 2 Adattazzjonijiet orizzontali

Id-dispożizzjonijiet ta' l-atti speċifikati fl-Anness I tal-Ftehim għandhom japplikaw skond dan il-Ftehim u dan l-Anness, sakemm ma jkunx indikat mod ieħor fl-Anness I. L-adattazzjonijiet speċifiċi meħtieġa għall-atti individwali huma stabbiliti fl-Anness I.

1. PARTIJIET PRELIMINARI TA' L-ATTI

Il-preamboli ta' l-atti speċifikati m'humiex adattati għall-finijiet tal-Ftehim. Huma rilevanti sal-punt meħtieġ sabiex id-dispożizzjonijiet li jinsabu f'dawn l-atti jiġu interpretati u applikati kif jixraq fi ħdan il-qafas tal-Ftehim.

2. TERMINOLOĠIJA SPEĊIFIKA TA' L-ATTI

It-termini li ġejjin użati mill-atti speċifikati fl-Anness I ta' dan il-Ftehim għandhom jinqraw kif ġej:

a) it-terminu "Komunità" għandu jaqra "Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni";

b) it-termini "Liġi Komunitarja", "Leġiżlazzjoni Komunitarja", "Strumenti tal-Komunità" u "Trattat tal-KE" għandhom jaqraw "Ftehim ta' l-ECAA";

c) it-terminu "Ajruport tal-Komunità" għandu jaqra "ajruporti li jinsabu fiż-Żona Ewropea ta' Avjazzjoni Komuni";

d) it-terminu "Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej" għandu jaqra "Ġurnal Uffiċjali tal-Partijiet Kontraenti"

e) it-terminu "Trasportatur bl-ajru tal-Komunità" għandu jaqra "Trasportatur bl-ajru ta' l-ECAA";

3. REFERENZI GĦAL STATI MEMBRI

Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 4, kull meta l-atti speċifikati fl-Anness I ta' dan il-Ftehim ikun fihom referenzi għal "Stat/i Membru/i", għandu jinftiehem li r-referenzi, minbarra l-Istati Membri tal-Komunità tal-KE, jinkludu l-Imsieħba ta' l-ECAA ukoll.

4. DISPOŻIZZJONIJIET DWAR IL-KUMITATI TAL-KE U KONSULTAZZJONI TAL-PARTIJIET ASSOĊJATI

L-esperti tal-Partijiet Assoċjati għandhom jiġu kkonsultati mill-Kummissjoni Ewropea u għandhom jingħataw l-opportunità li jkunu jistgħu jressqu l-pariri tagħhom kull darba li l-atti speċifikati jipprovdu għall-konsultazzjoni mill-Kummissjoni Ewropea tal-Kumitati tal-Komunità Ewropea u għall-opportunità biex ikunu jistgħu jressqu l-parir jew il-fehma tagħhom.

Kull konsultazzjoni għandha tikkonsisti f'laqgħa waħda mmexxija mill-Kummissjoni Ewropea u għandha ssir fi ħdan il-Kumitat Konġunt fuq l-istedina tal-Kummissjoni Ewropea qabel ma ssir il-konsultazzjoni rilevanti tal-Kumitat tal-Komunità Ewropea. Il-Kummissjoni Ewropea għandha

tipprovdi l-informazzjoni kollha meħtieġa lil kwalunkwe Parti Assoċjata mill-inqas ġimgħatejn qabel il-laqgħa, sakemm iċ-ċirkustanzi speċifiċi ma jkunux jirrikjedu avviż ta' iqsar żmien.

Il-Partijiet Assoċjati għandhom jiġu mistiedna jressqu l-opinjonijiet tagħhom lill-Kummissjoni Ewropea. Il-Kummissjoni Ewropea għandha tqis sew il-parir mogħti mill-Partijiet Assoċjati.

Id-dispożizzjonijiet msemmija hawn fuq m'għandhomx jgħoddu għall-applikazzjoni tar-regoli ta' kompetizzjoni stabbiliti f'dan il-Ftehim. Dawn għandhom jiġu regolati mill-proċeduri speċifiċi ta' konsultazzjoni stabbiliti fl-Anness IV.

5. KOOPERAZZJONI U SKAMBJU TA' INFORMAZZJONI

Sabiex jiġi ffaċilitat l-eżerċizzju tas-setgħat rilevanti ta' l-awtoritajiet kompetenti tal-Partijiet Kontraenti, l-awtoritajiet kompetenti għandhom, jekk jiġu mitluba, jiskambjaw bejniethom l-informazzjoni kollha meħtieġa għall-funzjonament xieraq ta' dan il-Ftehim.

6. REFERENZA GĦAL-LINGWI

Il-Partijiet Kontraenti għandu jkollhom id-dritt li jużaw, fil-proċeduri stabbiliti fl-ambitu tal-Ftehim u mingħajr preġudizzju għall-Anness IV, kwalunkwe lingwa uffiċjali tal-Komunità Ewropea jew ta' xi Parti Kontraenti oħra. Madankollu, il-Partijiet Kontraenti huma konxji li l-użu tal-lingwa Ingliża għandu jiffaċilita dawk il-proċeduri. Jekk f'dokument uffiċjali tintuża lingwa, li ma tkunx lingwa uffiċjali tal-Komunità Ewropea, għandha titressaq simultanjament traduzzjoni f'lingwa uffiċjali tal-Komunità Ewropea, filwaqt li tqis dak li hemm maħsub fis-sentenza ta' qabel. Jekk Parti Kontraenti tkun bi ħsiebha tuża, fi proċedura orali, lingwa li mhix lingwa uffiċjali tal-Komunità Ewropea, dik il-Parti Kontraenti għandha tiżgura li jsir interpretar simultanju fil-lingwa msemmija fit-tieni sentenza ta' dan il-paragrafu.

ANNESS 3 Regoli dwar il-kompetizzjoni u l-għajnuna ta' l-istat msemmija fl-Artikolu 14

Artikolu 1 – Monopolji ta' l-Istat

Parti Assoċjata għandha taġġusta b'mod gradwali kwalunkwe monopolju ta' l-Istat ta' tip kummerċjali sabiex tiżgura li, sa l-aħħar tat-tieni perjodu msemmi fil-Protokoll ta' dan il-Ftehim li fih il-miżuri tranżitorji fir-rigward ta' din il-Parti Assoċjata, ma tkun teżisti l-ebda diskriminazzjoni bejn iċ-ċittadini tal-Partijiet Kontraenti fir-rigward tal-kundizzjonijiet li bihom merkanzija tinkiseb u titqiegħed fis-suq. Il-Kumitat Konġunt għandu jiġi nfurmat dwar il-miżuri adottati biex jinkiseb dan l-għan.

Artikolu 2 – Approssimazzjoni ta' l-għajnuna ta' l-Istat u l-leġiżlazzjoni dwar il-kompetizzjoni

1. Il-Partijiet Kontraenti jirrikonoxxu l-importanza ta' l-approssimazzjoni tal-leġiżlazzjoni eżistenti dwar l-għajnuna ta' l-Istat u l-kompetizzjoni tal-Parti Assoċjata ma' dik tal-Komunità Ewropea. Il-Parti Assoċjata għandha taħdem sabiex tiżgura li l-liġijiet eżistenti u futuri tagħha dwar l-għajnuna ta' l-Istat isiru kompatibbli b'mod gradwali ma' l- *acquis* tal-Komunità Ewropea.

2. Din l-approssimazzjoni għandha tibda mad-dħul fis-seħħ tal-Ftehim, u għandha testendi b'mod gradwali għall-elementi kollha ta' l-għajnuna ta' l-istat u d-dispożizzjonijiet dwar il-kompetizzjoni tal-Komunità Ewropea msemmija f'dan l-Anness sa l-aħħar tat-tieni perjodu msemmi fil-Protokoll ta' dan il-Ftehim li jinkludi l-miżuri tranżitorji fir-rigward ta' din il-Parti Assoċjata. Il-Parti Assoċjata għandha tiddefinixxi wkoll, bi ftehim mal-Kummissjoni Ewropea, il-modalitajiet għall-monitoraġġ ta' l-implimentazzjoni ta' l-approssimazzjoni tal-leġiżlazzjoni u l-azzjonijiet ta' l-infurzar tal-liġi li jridu jittieħdu.

Artikolu 3 – Dispożizzjonijiet dwar il-kompetizzjoni u dispożizzjonijiet ekonomiċi oħrajn

1. Il-prattiċi li ġejjin huma inkompatibbli mal-funzjonament xieraq tal-Ftehim, peress li jistgħu jaffettwaw il-kummerċ bejn tnejn mill-Partijiet Kontraenti jew aktar:

   (i) il-ftehimiet kollha bejn l-impriżi, id-deċiżjonijiet minn assoċjazzjonijiet ta' impriżi u l-prattiċi miftiehma bejn impriżi li jkollhom bħala l-oġġett jew l-effett tagħhom il-prevenzjoni, ir-restrizzjoni jew it-tfixkil tal-kompetizzjoni;

   (ii) l-abbuż minn impriża waħda jew aktar ta' pożizzjoni dominanti fit-territorji tal-Partijiet Kontraenti kollha kemm huma jew f'parti sostanzjali minnhom;

   (iii) kwalunkwe għajnuna ta' l-Istat li tfixkel jew thedded il-kompetizzjoni billi tiffavorixxi lil ċerti impriżi jew ċerti prodotti.

2. Kwalunkwe prattika li tmur kontra dan l-Artikolu għandha tkun ivvalutata fuq il-bażi tal-kriterji li joħorġu mill-applikazzjoni tar-regoli dwar il-kompetizzjoni applikabbli fil-Komunità Ewropea, b'mod partikolari l-Artikoli 81, 82, 86 u 87 tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea u l-istrumenti interpretattivi adottati mill-istituzzjonijiet tal-Komunità Ewropea.

3. Kull Parti Assoċjata għandha tiżgura li korp pubbliku li jopera b'mod indipendenti jiġi mogħti s-setgħat meħtieġa għall-applikazzjoni sħiħa tal-paragrafu 1 (i) u (ii) ta' dan l-artikolu, fir-rigward ta' impriżi privati u pubbliċi u impriżi li jkunu ġew mogħtija drittijiet speċjali.

4. Kull Parti Assoċjata għandha tinnomina jew tistabbilixxi awtorità li topera b'mod indipendenti, li tkun mogħtija s-setgħat meħtieġa għall-applikazzjoni sħiħa tal-paragrafu 1 (iii) ta' dan l-Artikolu. Din l-awtorità għandu jkollha, *inter alia,* is-setgħa li tawtorizza skemi ta' għajnuna ta' l-Istat u għotjiet ta' għajnuna individwali skond il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, kif ukoll is-setgħa li tordna l-ġbir lura ta' għajnuna ta' l-Istat li tkun ġiet mogħtija illegalment.

5. Kull Parti Kontraenti għandha tiżgura t-trasparenza fil-qasam ta' l-għajnuna ta' l-Istat billi, *inter alia,* tipprovdi rapport annwali regolari, jew ekwivalenti tiegħu, lill-Partijiet Kontraenti l-oħra, billi timxi fuq il-metodoloġija u l-preżentazzjoni ta' l-istħarriġ tal-Komunità Ewropea dwar l-għajnuna ta' l-Istat. Fuq talba ta' xi waħda mill-Partijiet Kontraenti, Parti Kontraenti oħra għandha tipprovdi informazzjoni fuq każi individwali partikolari ta' għajnuna pubblika.

6. Parti Assoċjata għandha tistabbilixxi inventarju komprensiv ta' skemi ta' għajnuna istitwiti qabel it-twaqqif ta' l-awtorità msemmija fil-paragrafu 4 u għandha ġġib dawn l-iskemi ta' għajnuna konformi mal-kriterji msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.

7. (a) Għall-finijiet ta' l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1(iii), il-Partijiet Kontraenti jirrikonoxxu li matul il-perjodi msemmija fil-Protokoll ta' dan il-Ftehim li fih il-miżuri tranżitorji fir-rigward ta' Parti Assoċjata, kwalunkwe għajnuna pubblika mogħtija minn din il-Parti Assoċjata għandha tiġi eżaminata billi jiġi kkunsidrat li dik il-Parti Assoċjata għandha tkun meqjusa bħala żona identika għal dawk iż-żoni tal-Komunità Ewropea deskritti fl-Artikolu 87(3)(a) tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea.

   (b) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perjodu msemmi fil-Protokoll ta' dan il-Ftehim li fih il-miżuri tranżitorji fir-rigward ta' Parti Assoċjata, din il-Parti għandha tibgħat lill-Kummissjoni Ewropea il-figuri 'per capita' tal-Prodott Gross Domestiku tagħha armonizzati fuq il-livell ta' NUTS II (Nomenklatura ta' l-Unitajiet Statistiċi Territorjali). L-awtorità msemmija fil-paragrafu 4 u l-Kummissjoni Ewropea għandhom imbagħad jeżaminaw flimkien l-eliġibilità tar-reġjuni tal-Parti Assoċjata kif ukoll l-intensitajiet massimi ta' l-għajnuna fir-rigward tagħhom bl-għan li ssir mappa ta' l-għajnuna reġjonali fuq il-bażi tal-linji ta' gwida rilevanti tal-Komunità Ewropea.

8. Jekk waħda mill-Partijiet Kontraenti jidhrilha li prattika partikolari hija inkompatibbli mat-termini tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, hija tista' tieħu l-miżuri xierqa wara li tkun saret konsultazzjoni fi ħdan il-Kumitat Konġunt jew wara tletin ġurnata tax-xogħol minn meta tkun saret it-talba għal din il-konsultazzjoni.

9. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jiskambjaw l-informazzjoni filwaqt li jikkunsidraw il-limitazzjonijiet imposti mir-rekwiżiti tal-kunfidenzjalità professjonali u tan-negozju.

ANNESS 4. Referenzi lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej

1. Prinċipji ġenerali li jirrigwardaw l-Artikolu 16 tal-Ftehim

1. Safejn ikun xieraq għandhom japplikaw il-proċeduri stabbiliti mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej għar-referenzi għad-deċiżjonijiet preliminari fi ħdan il-Komunità Ewropea. B'referenza għad-deċiżjoni preliminari, il-qorti jew tribunal tal-Parti Kontraenti għandu japplika l-interpretazzjoni mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej.

2. Fl-ambitu ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet Kontraenti għandu jkollhom l-istess drittijiet bħall-Istati Membri tal-KE biex iressqu l-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej.

2. Limitu u modalitajiet tal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 16(2)

1. Meta, skond it-tieni sentenza ta' l-Artikolu 16(2), Parti Kontraenti tadotta deċiżjoni dwar il-limitu u l-modalitajiet ta' referenzi lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej, dik id-deċiżjoni għandha tispeċifika li jew:

   (a) kull qorti jew tribunal ta' dik il-Parti Kontraenti li kontra d-deċiżjonijiet tagħha m'hemmx rimedju ġudizzjarju taħt il-liġi nazzjonali għandha titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej biex tieħu deċiżjoni preliminari fuq kwistjoni mqajma f'każ pendenti quddiemha u li tikkonċerna l-validità jew l-interpretazzjoni ta' att msemmi fl-Artikolu 16(2) jekk dik il-qorti jew tribunal tqis li deċiżjoni dwar il-kwistjoni hija meħtieġa biex hi tkun tista' tiddeċiedi, jew

   (b) kull qorti jew tribunal ta' dik il-Parti Kontraenti tista' titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej biex tieħu deċiżjoni preliminari fuq kwistjoni mqajma quddiema u li tikkonċerna l-validità jew l-interpretazzjoni ta' att msemmi fl-Artikolu 16(2) jekk dik il-qorti jew tribunal tqis li deċiżjoni dwar il-kwistjoni hija meħtieġa biex hi tkun tista' tiddeċiedi, jew

   (c) taħlita tat-tnejn.

2. Il-modalitajiet ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 16(2) għandhom ikunu bbażati fuq il-prinċipji stabbiliti fid-dispożizzjonijiet legali li jirregolaw il-funzjonament tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej, inkluż id-dispożizzjonijiet rilevanti tat-Trattat tal-KE, l-Istatut u r-Regoli ta' Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej, kif ukoll il-ġurisprudenza ta' din ta' l-aħħar. F'każ li tieħu deċiżjoni dwar il-modalitajiet ta' l-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni, il-Parti Kontraenti għandha wkoll tikkunsidra l-gwida prattika mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej fl-Avviż ta' Informazzjoni dwar referenzi minn qrati nazzjonali għal deċiżjonijiet preliminari.

3. Referenzi skond l-Artikolu 20(3) tal-Ftehim

It-tilwimiet mressqa quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej skond l-Artikolu 20(3) tal-Ftehim għandhom jiġu ttrattati minn din ta' l-aħħar bl-istess mod bħal dawk imressqa lilha skond l-Artikolu 239 tat-Trattat tal-KE.

4. Referenzi lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej u l-lingwi

Il-Partijiet Kontraenti għandu jkollhom id-dritt li jużaw, fil-proċeduri quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej stabbiliti fl-ambitu tal-Ftehim, kwalunkwe lingwa uffiċjali tal-Komunità Ewropea jew ta' Parti Kontraenti oħra. Jekk lingwa tintuża f'dokument uffiċjali, għandha tintbagħat simultanjament traduzzjoni fil-lingwa Franċiża. Jekk Parti Kontraenti jkollha l-ħsieb li, fi proċedura orali, tuża lingwa li mhix lingwa uffiċjali tal-Komunità Ewropea, il-Parti Kontraenti għandha tiżgura li jkun hemm interpretar simultanju fil-lingwa msemmija fit-tieni sentenza ta' dan il-paragrafu.

Protokoll I

Arranġamenti tranżitorji bejn il-Komunità Ewropea u

r-Repubblika ta' l-Albanija

Artikolu 1.

Il-perjodi tranżitorji

(1) L-ewwel perjodu tranżitorju għandu jestendi mid-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim sakemm il-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(1) ikunu ġew imħarsa mir-Repubblika ta' l-Albanija, minn hawn 'il quddiem imsejħa "l-Albanija", kif verifikat b'valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

(2) It-tieni perjodu tranżitorju għandu jestendi mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju sakemm jiġu mħarsa l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(2) mill-Albanija, kif verifikat b'valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 2.

Il-kundizzjonijiet li jirrigwardaw it-tranżizzjoni

(1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju l-Albanija għandha

i. tkun membru sħiħ ta' l-Awtoritajiet Konġunti ta' l-Avjazzjoni u għandha taħdem biex timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni previsti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

ii. tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni previsti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

iii. tapplika r-Regolament 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament 2409/92 (dwar nolijiet u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56 (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), ir-Regolament 2027/97 (dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi bl-ajru fl-eventwalità ta' inċidenti), id-Direttiva 2003/42 (dwar rapporti ta' okkorrenza), ir-Regolament 261/2004 (dwar tħassir tat-titjiriet), id-Direttiva 2000/79 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol) kif provdut fl-Anness ta' dan il-Ftehim;

iv. tifred lill-fornitur tas-servizz bl-ajru mill-korp regolatorju nazzjonali, twaqqaf korp nazzjonali ta' sorveljanza għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, tibda l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' l-ispazju ta' l-ajru tagħha fi blokk jew blokki funzjonali, u tapplika l-flessibilità fl-użu ta' l-ispazju ta' l-ajru;

v. tirratifika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);

vi. tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim msemmi fl-Artikolu 14(1) ta' dan il-Ftehim jew fl-Anness III ta' dan il-Ftehim, skond liema minnhom ikun japplika.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju l-Albanija għandha tapplika dan il-Ftehim inkluż il-leġiżlazzjoni kollha stabbilita fl-Anness I ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 3.

L-arranġamenti tranżitorji

(1) Minkejja l-Artikolu 1(1) ta' dan il-Ftehim,

(a) Matul l-ewwel perjodu tranżitorju:

i. It-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Albanija għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fl-Albanija u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

ii. It-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati mill-Albanija jew miċ-ċittadini tagħha u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Albanija m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati minn Stati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(b) Matul it-tieni perjodu tranżitorju:

i. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Albanija għandhom jitħallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku msemmija fil-paragrafu (1) (a) i.;

ii. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fl-Albanija u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;

iii. it-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Albanija għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fl-Albanija.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "Trasportatur bl-ajru tal-Komunità" għandu jfisser trasportatur bl-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Iżlanda.

(3) L-Artikoli 7 u 8 ta' dan il-Ftehim m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu ta' l-Albanija u tal-Komunità li joħorġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I ta' dan il-Ftehim, rispettivament, trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà

ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Albanija jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju.

Artikolu 4.

Is-sikurezza fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu ta' l-ewwel perjodu tranżitorju l-Albanija għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(2) Fl-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju l-Kumitat Konġunt imwaqqaf skond l-Artikolu 18 ta' dan il-Ftehim għandu jiddetermina l-istatus u l-kundizzjonijiet preċiżi għall-parteċipazzjoni ta' l-Albanija fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(3) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet ta' sikurezza l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mill-Albanija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru għal, minn, jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li jkun hemm valutazzjoni speċifika tas-sikurezza. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5.

Is-sigurtà fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu tat-tieni perjodu tranżitorju l-parti kunfidenzjali tal-leġiżlazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I ta' dan il-Ftehim għandha titpoġġa għad-dispożizzjoni ta' l-awtorità xierqa ta' l-Albanija.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mill-Albanija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lil, minn, jew fi ħdan il-Komunità Ewropea isir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sigurtà. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Protokoll II

L-arranġamenti tranżitorji bejn il-Komunità Ewropea u l-Bożnja u Ħerżegovina

Artikolu 1

Il-perjodi tranżitorji

(1) L-ewwel perjodu tranżitorju għandu jestendi mid-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(1) mill-Bożnja u Ħerżegovina kif verifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

(2) It-tieni perjodu tranżitorju għandu jestendi mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(2) mill-Bożnja u Ħerżegovina kif verifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 2

Il-kundizzjonijiet li jirrigwardaw it-tranżizzjoni

(1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju l-Bożnja u Ħerżegovina għandha

i. tkun membru sħiħ ta' l-Awtoritajiet Konġunti ta' l-Avjazzjoni u għandha taħdem biex timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni kif previsti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

ii. tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni previsti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

iii. tapplika r-Regolament 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament 2409/92 (dwar tariffi u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56 (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), id-Direttiva 96/67 (dwar il-groundhandling) ir-Regolament 2027/97 (dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi bl-ajru fl-eventwalità ta' inċidenti), id-Direttiva 2003/42 (dwar rapporti ta' okkorrenza), ir-Regolament 261/2004 (dwar tħassir tat-titjiriet), id-Direttiva 2000/79 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol) kif provdut fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

iv. tirratifika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);

v. tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) ta' dan il-Ftehim jew fl-Anness III ta' dan il-Ftehim, skond liema minnhom ikun japplika.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju l-Bożnja u Ħerżegovina għandha

i. tifred lill-fornitur tas-servizz bl-ajru mill-korp regolatorju nazzjonali, twaqqaf korp nazzjonali ta' sorveljanza għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, tibda l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' l-ispazju ta' l-ajru tagħha fi blokk jew blokki funzjonali, u tapplika l-flessibilità fl-użu ta' l-ispazju ta' l-ajru;

ii. tapplika dan il-Ftehim inkluż il-liġijiet kollha msemmija fl-Anness I ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 3

L-arranġamenti tranżitorji

(1) Minkejja l-Arikolu 1(1) ta' dan il-Ftehim,

(a) Matul l-ewwel perjodu tranżitorju:

i. It-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u trasportaturi liċenzjati mill-Bożnja u Ħerżegovina għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fil-Bożnja u Ħerżegovina u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

ii. It-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati mill-Bożnja u Ħerżegovina jew miċ-ċittadini tagħha u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Bożnja u Ħerżegovina m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati minn Stati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(b) Matul it-tieni perjodu tranżitorju:

i. It-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Bożnja u Ħerżegovina għandhom jitħallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku msemmija fil-paragrafu (1) (a) i.;

ii. It-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fil-Bożnja u Ħerżegovina u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;

iii. It-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Bożnja u Ħerżegovina għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fil-Bożnja u Ħerżegovina.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "Trasportatur bl-ajru tal-Komunità" għandu jfisser trasportatur bl-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Iżlanda.

(3) L-Artikoli 7 u 8 ta' dan il-Ftehim m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tal-Bożnja u Ħerżegovina u tal-Komunità li joħorġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I ta' dan il-Ftehim, rispettivament, trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mil-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Bożnja u Ħerżegovina jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju.

Artikolu 4

Is-sikurezza fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu ta' l-ewwel perjodu tranżitorju l-Bożnja u Ħerżegovina għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(2) Fl-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju l-Kumitat Konġunt imwaqqaf skond l-Artikolu 18 ta' dan il-Ftehim għandu jiddetermina l-istatus u l-kundizzjonijiet preċiżi għall-parteċipazzjoni tal-Bożnja u Ħerżegovina fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(3) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet ta' sikurezza l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mill-Bożnja u Ħerżegovina biex jopera fuq rotot ta' l-ajru għal, minn jew fi ħdan l-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sikurezza. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5

Is-sigurtà fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu tat-tieni perjodu tranżitorju l-parti kunfidenzjali tal-leġiżlazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I ta' dan il-Ftehim għandha titpoġġa għad-dispożizzjoni ta' l-awtorità xierqa tal-Bożnja u Ħerżegovina.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mill-Bożnja u Ħerżegovina biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sikurezza. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Protokoll III

Arranġamenti tranżitorji bejn il-Komunità Ewropea u

r-Repubblika tal-Bulgarija

Artikolu 1

Il-perjodu tranżitorju

(1) Il-perjodu tranżitorju għandu jestendi mid-data tad-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2 mir-Repubblika tal-Bulgarija, minn hawn 'il quddiem imsejħa "il-Bulgarija", kif verifikat b'valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea, u mhux aktar tard mid-dħul tal-Bulgarija fil-Komunità Ewropea.

(2) Fil-każ tal-Bulgarija, ir-referenzi għat-"tieni perjodu tranżitorju" f'dan il-Ftehim jew fl-Annessi tiegħu għandhom ifissru l-perjodu tranżitorju taħt il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 2

Il-kundizzjonijiet li jirrigwardaw it-tranżizzjoni

Sa l-aħħar tal-perjodu tranżitorju l-Bulgarija għandha tapplika dan il-Ftehim inkluż il-liġijiet kollha stabbiliti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim kif previst fl-Artikolu 3 ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 3

L-arranġamenti tranżitorji

(1) Minkejja l-Artikolu 1(1) ta' dan il-Ftehim,

(a) Matul il-perjodu tranżitorju:

i. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi liċenzjati mill-Bulgarija għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fil-Bulgarija u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

ii. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fil-Bulgarija u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;

iii. it-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Bulgarija għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal

ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fil-Bulgarija.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "Trasportatur bl-ajru tal-Komunità" għandu jfisser trasportatur bl-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Iżlanda.

(3) L-Artikoli 7 u 8 ta' dan il-Ftehim m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tal-perjodu tranżitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tal-Bulgarija u tal-Komunità li joħorġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I ta' dan il-Ftehim, rispettivament, trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Bulgarija jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju.

Artikolu 4

Is-sikurezza fl-avjazzjoni

(1) Fl-aħħar tal-perjodu tranżitorju l-Kumitat Konġunt imwaqqaf taħt l-Artikolu 18 ta' dan il-Ftehim għandu jiddetermina l-istatus u l-kundizzjonijiet preċiżi għall-parteċipazzjoni tal-Bulgarija fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sikurezza il-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mill-Bulgarija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sikurezza. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5

Is-sigurtà fl-avjazzjoni

Sa l-aħħar tal-perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mill-Bulgarija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sigurtà. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Protokoll IV

Arranġamenti tranżitorji bejn il-Komunità Ewropea

u r-Repubblika tal-Kroazja

Artikolu 1

Il-perjodi tranżitorji

(1) L-ewwel perjodu tranżitorju għandu jestendi mid-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(1) mir-Repubblika tal-Kroazja, minn hawn 'il quddiem imsejħa "il-Kroazja", kif verifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

(2) It-tieni perjodu tranżitorju għandu jestendi mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(2) mill-Kroazja kif verifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 2

Il-kundizzjonijiet li jirrigwardaw it-tranżizzjoni

(1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju l-Kroazja għandha

i. tkun membru sħiħ ta' l-Awtoritajiet Konġunti ta' l-Avjazzjoni u għandha taħdem biex timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni kif previsti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

ii. tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni previsti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

iii. tapplika r-Regolament 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament 2409/92 (dwar tariffi u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56 (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), id-Direttiva 96/67 (dwar il-*groundhandling*), ir-Regolament 2027/97 (dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi fl-eventwalità ta' inċidenti), id-Direttiva 2003/42 (dwar rapporti ta' okkorrenza), ir-Regolament 261/2004 (dwar tħassir tat-titjiriet), id-Direttiva 2000/79 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol) kif provdut fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

iv. tifred lill-fornitur tas-servizz bl-ajru mill-korp regolatorju nazzjonali, twaqqaf korp nazzjonali ta' sorveljanza għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, tibda l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' l-ispazju ta' l-ajru tagħha fi blokk jew blokki funzjonali, u tapplika l-flessibiltà fl-użu ta' l-ispazju ta' l-ajru;

v. tirratifika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);

vi. tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) ta' dan il-Ftehim jew fl-Anness III ta' dan il-Ftehim, skond liema minnhom ikun japplika.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju l-Kroazja għandha tapplika dan il-Ftehim inkluż il-liġijiet kollha stabbiliti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 3

L-arranġamenti tranżitorji

(1) Minkejja l-Artikolu 1(1) ta' dan il-Ftehim,

(a) Matul l-ewwel u t-tieni perjodi tranżitorji trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Kroazja għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fil-Kroazja u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE.

(b) Matul it-tieni perjodu tranżitorju:

i. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Kroazja għandhom jitħallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku kif previst fil-paragrafu (1) (a);

ii. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fil-Kroazja u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;

iii. it-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Kroazja għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fil-Kroazja.

(c) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati mill-Kroazja jew miċ-ċittadini tagħha u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-Kroazja m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati minn Stati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "Trasportatur bl-ajru tal-Komunità" għandu jfisser trasportatur bl-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Iżlanda.

(3) L-Artikoli 7 u 8 ta' dan il-Ftehim m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tal-Kroazja u tal-Komunità li joħorġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I ta' dan il-Ftehim, rispettivament, trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati

Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Kroazja jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju.

Artikolu 4

Is-sikurezza fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu ta' l-ewwel perjodu tranżitorju, il-Kroazja għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(2) Fl-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju l-Kumitat Konġunt imwaqqaf skond l-Artikolu 18 ta' dan il-Ftehim għandu jiddetermina l-istatus u l-kundizzjonijiet preċiżi għall-parteċipazzjoni tal-Kroazja fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(3) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet ta' sigurtà l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mill-Kroazja biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sikurezza. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5

Is-sigurtà fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu tat-tieni perjodu tranżitorju l-parti konfidenzjali tal-leġiżlazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I ta' dan il-Ftehim għandha titpoġġa għad-dispożizzjoni ta' l-awtorità xierqa tal-Kroazja.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mill-Kroazja biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sigurtà. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 6

Dikjarazzjoni mill-Kroazja dwar id-dħul fis-seħħ tal-Ftehim ta' l-ECAA

Il-Kroazja tiddikjara l-intenzjoni tagħha li tikkonsidra l-mument xieraq għad-dħul fis-seħħ fil-Kroazja tal-Ftehim ta' l-ECAA minħabba t-talba tal-Kroazja għal arranġamenti tranżitorji għal terminu qasir ta' żmien (sa l-aħħar ta' l-Ewwel Fażi) u arranġamenti gradwali dwar l-aċċess għas-swieq f'termini ta' kapaċità. Dan jista' jirriżulta f'ċertu posponiment tad-dħul fis-seħħ tal-Ftehim ta' l-ECAA saż-żmien li jkun strettament

meħtieġ għall-Kroazja biex tkun f'pożizzjoni li timplimenta b'mod sħiħ l-obbligi tagħha kollha taħt il-Ftehim ta' l-ECAA inkluż dan il-Protokoll.

Protokoll V

Arranġamenti tranżitorji bejn il-Komunità Ewropea

u dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja

Artikolu 1

Il-perjodi tranżitorji

(1) L-ewwel perjodu tranżitorju għandu jestendi mid-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(1) minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja kif verifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

(2) It-tieni perjodu tranżitorju għandu jestendi mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(2) minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja kif verifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artkolu 2

Il-kundizzjonijiet li jirrigwardaw it-tranżizzjoni

(1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandha

i. tkun membru sħiħ ta' l-Awtoritajiet Konġunti ta' l-Avjazzjoni u għandha taħdem biex timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni kif previsti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

ii. tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni previsti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

iii. tapplika r-Regolament 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament 2409/92 (dwar tariffi u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56 (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), id-Direttiva 96/67 (dwar il-*groundhandling*), id-Direttiva 2003/42 (dwar rapporti ta' okkorrenza), id-Direttiva 2000/79 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol) kif provdut fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

iv. tifred lill-fornitur tas-servizz bl-ajru mill-korp regolatorju nazzjonali, twaqqaf korp nazzjonali ta' sorveljanza għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, tibda l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' l-ispazju ta' l-ajru tagħha fi blokk jew blokki funzjonali, u tapplika l-flessibiltà fl-użu ta' l-ispazju ta' l-ajru;

v. tirratifika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);

vi. tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) ta' dan il-Ftehim jew fl-Anness III ta' dan il-Ftehim, skond liema minnhom ikun japplika.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju l-eks Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandha tapplika dan il-Ftehim inkluż il-liġijiet kollha stabbiliti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 3

L-arranġamenti tranżitorji

(1) Minkejja l-Artikolu 1(1) ta' dan il-Ftehim,

(a) Matul l-ewwel perjodu tranżitorju:

i. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt f'dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

ii. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja jew miċ-ċittadini tagħha u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati minn Stati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(b) Matul it-tieni perjodu tranżitorju:

i. Trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u trasportaturi bl-ajru liċenzjati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandhom jitħallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku kif previst fil-paragrafu (1) (a) i.;

ii. Trasportaturi bl-ajru tal-Komunità għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti f'dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;

iii. trasportaturi bl-ajru liċenzjati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira

tkun parti minn servizz li jservi xi punt f'dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "Trasportatur bl-ajru tal-Komunità" għandu jfisser trasportatur bl-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Iżlanda.

(3) L-Artikoli 7 u 8 ta' dan il-Ftehim m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu ta' dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja u tal-Komunità li joħorġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I ta' dan il-Ftehim, rispettivament, trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju.

Artikolu 4

L-applikazzjoni ta' ċerti regoli minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja

Minkejja l-Artikolu 2 ta' dan il-Protokoll, mad-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandha

i. tapplika fil-prattika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);

ii. timponi li t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja fil-prattika jkunu konformi mar-Regolament 261/2004;

iii. ittemm il-kuntratt bejn il-Gvern ta' dik li qabel kienet ir-Repubblika tal-Maċedonja u l-Linji ta' l-Ajru tal-Maċedonja (MAT) jew iġġibu konformi mal-liġi tal-Komunità.

Artikolu 5

Is-sikurezza fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu ta' l-ewwel perjodu tranżitorju dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(2) Fl-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju l-Kumitat Konġunt imwaqqaf skond l-Artikolu 18 ta' dan il-Ftehim għandu jiddetermina l-istatus u l-kundizzjonijiet preċiżi għall-parteċipazzjoni ta' dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(3) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet ta' sikurezza, il-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea isir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sikurezza. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kwalunkwe dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 6

Is-sigurtà fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu tat-tieni perjodu tranżitorju l-parti konfidenzjali tal-leġiżlazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I ta' dan il-Ftehim għandha titpoġġa għad-dispożizzjoni ta' l-awtorità xierqa ta' dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà, il-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn, jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sigurtà. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Protokoll VI.

Arranġamenti tranżitorji bejn il-Komunità Ewropea

u s-Serbja u l-Montenegro

Artikolu 1

Il-perjodi tranżitorji

(1) L-ewwel perjodu tranżitorju għandu jestendi mid-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(1) mis-Serbja u l-Montenegro kif verifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

(2) It-tieni perjodu tranżitorju għandu jestendi mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(2) mis-Serbja u l-Montenegro kif verifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 2

Il-kundizzjonijiet li jirrigwardaw it-tranżizzjoni

(1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju s-Serbja u l-Montenegro għandha

i. tkun membru sħiħ ta' l-Awtoritajiet Konġunti ta' l-Avjazzjoni u għandha taħdem biex timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni kif previsti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

ii. tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni previsti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

iii. tapplika r-Regolament 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament 2409/92 (dwar nolijiet u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56 (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), id-Direttiva 96/67 (dwar il-*groundhandling*), ir-Regolament 2027/97 (dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi fl-eventwalità ta' inċidenti), id-Direttiva 2003/42 (dwar rapporti ta' okkorrenza), ir-Regolament 261/2004 (dwar tħassir tat-titjiriet), id-Direttiva 2000/79 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol) kif provdut fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

iv. tifred lill-fornitur tas-servizz bl-ajru mill-korp regolatorju għas-Serbja u l-Montenegro, twaqqaf korp ta' sorveljanza għas-Serbja u l-Montenegro għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, tibda l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' l-ispazju ta' l-ajru tas-Serbja u l-Montenegro fi blokk jew blokki funzjonali, u tapplika l-flessibiltà fl-użu ta' l-ispazju ta' l-ajru;

v. tirratifika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);

vi. tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) ta' dan il-Ftehim jew fl-Anness III ta' dan il-Ftehim, skond liema minnhom ikun japplika.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju s-Serbja u l-Montenegro għandha tapplika dan il-Ftehim inkluż il-liġijiet kollha stabbiliti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 3

L-arranġamenti tranżitorji

(1) Minkejja l-Artikolu (1) ta' dan il-Ftehim,

(a) Matul l-ewwel perjodu tranżitorju:

i. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mis-Serbja u l-Montenegro għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fis-Serbja u l-Montenegro u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

ii. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mis-Serbja u l-Montenegro jew miċ-ċittadini tagħha u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mis-Serbja u l-Montenegro m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(b) Matul it-tieni perjodu tranżitorju:

i. Trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u trasportaturi bl-ajru liċenzjati mis-Serbja u l-Montenegro għandhom jitħallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku kif previst fil-paragrafu (1) (a) i.;

ii. Trasportaturi bl-ajru tal-Komunità għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fis-Serbja u l-Montenegro u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;

iii. trasportaturi bl-ajru liċenzjati mis-Serbja u l-Montenegro għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fis-Serbja u l-Montenegro.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "Trasportatur bl-ajru tal-Komunità" għandu jfisser trasportatur bl-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Iżlanda.

(3) L-Artikoli 7 u 8 ta' dan il-Ftehim m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tas-Serbja u l-Montenegro u tal-Komunità li joħorġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I ta' dan il-Ftehim, rispettivament, trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mil-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mis-Serbja u l-Montenegro jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju

Artikolu 4

Is-sikurezza fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu ta' l-ewwel perjodu tranżitorju s-Serbja u l-Montenegro għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(2) Fl-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju l-Kumitat Konġunt imwaqqaf skond l-Artikolu 18 ta' dan il-Ftehim għandu jiddetermina l-istatus u l-kundizzjonijiet preċiżi għall-parteċipazzjoni tas-Serbja u l-Montenegro fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(3) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet ta' sikurezza l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mis-Serbja u l-Montenegro biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea isir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sikurezza. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5

Is-sigurtà fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu tat-tieni perjodu tranżitorju l-parti konfidenzjali tal-leġiżlazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I ta' dan il-Ftehim għandha titpoġġa għad-dispożizzjoni ta' l-awtorità xierqa tas-Serbja u l-Montenegro.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mis-Serbja u l-Montenegro biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sigurtà. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Protokoll VII

Arranġamenti tranżitorji bejn il-Komunità Ewropea

u r-Rumanija

Artikolu 1

Il-perjodu tranżitorju

(1) Il-perjodu tranżitorju għandu jestendi mid-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2 mir-Rumanija, kif verifikat b'valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

(2) Fil-każ tar-Rumanija, ir-referenzi għat-"tieni perjodu tranżitorju" f'dan il-Ftehim jew fl-Annessi tiegħu għandhom ifissru l-perjodu tranżitorju taħt il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 2

Il-kundizzjonijiet li jirrigwardaw it-tranżizzjoni

Sa l-aħħar tal-perjodu tranżitorju r-Rumanija għandha tapplika dan il-Ftehim inkluż il-liġijiet kollha stabbiliti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 3

L-arranġamenti tranżitorji

(1) Minkejja l-Artikolu 1(1) ta' dan il-Ftehim,

(a) Matul il-perjodu tansitorju:

i. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi liċenzjati mir-Rumanija għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fir-Rumanija u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

ii. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fir-Rumanija u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;

iii. it-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mir-Rumanija għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fir-Rumanija.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "Trasportatur bl-ajru tal-Komunità" għandu jfisser trasportatur bl-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Iżlanda.

(3) L-Artikoli 7 u 8 ta' dan il-Ftehim m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tal-perjodu tranżitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tar-Rumanija u tal-Komunità li joħorġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I ta' dan il-Ftehim, rispettivament, trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mir-Rumanija jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju.

Artikolu 4

Is-sikurezza fl-avjazzjoni

(1) Fl-aħħar tal-perjodu tranżitorju l-Kumitat Konġunt imwaqqaf taħt l-Artikolu 18 ta' dan il-Ftehim għandu jiddetermina l-istatus u l-kundizzjonijiet preċiżi għall-parteċipazzjoni tar-Rumanija fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sikurezza, il-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mir-Rumanija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sikurezza. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5

Is-sigurtà fl-avjazzjoni

Sa l-aħħar tal-perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà, il-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mir-Rumanija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sigurtà. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku

Artikolu 6

Dħul fis-seħħ

Fir-rigward tar-Rumanija, il-Ftehim ta' l-ECAA għandu jidħol fis-seħħ wara r-ratifika tagħha b'konformità mad-dispożizzjonijiet legali tar-Rumanija. Id-data tad-dħul fis-seħħ għandha tkun stabbilita skond il-paragrafi (1) u (2) ta' l-Artikolu 29.

Protokoll VIII

Arranġamenti tranżitorji bejn il-Komunità Ewropea

u l-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo

Artikolu 1

Il-kompetenzi ta' l-UNMIK

Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Protokoll huma mingħajr preġudizzju għall-kompetenzi tal-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo, minn hawn 'il quddiem imsejħa l-"UNMIK", kif joħorġu mir-Riżoluzzjoni 1244 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti ta' l-10 ta' Ġunju 1999.

Artikolu 2

Il-perjodi tranżitorji

(1) L-ewwel perjodu tranżitorju għandu jestendi mid-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 3(1) mill-UNMIK kif verifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

(2) It-tieni perjodu tranżitorju għandu jestendi mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju sakemm ikunu ġew osservati l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 3(2) mill-UNMIK kif verifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 3

Il-kundizzjonijiet li jirrigwardaw it-tranżizzjoni

(1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju l-UNMIK għandha

i. timplimenta, mingħajr preġudizzju għall-istatus tagħha taħt il-liġi internazzjonali, ir-Rekwiżiti ta' Avjazzjoni Konġunta (JARs) adottati mill-Awtoritajiet ta' Avjazzjoni Konġunta u għandha taħdem biex timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni kif previst fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

ii. tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-liġijiet kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni previsti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

iii. tapplika r-Regolament 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament 2409/92 (dwar nolijiet u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56 (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), ir-Regolament 2027/97 (dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi bl-

ajru fl-eventwalità ta' inċidenti), id-Direttiva 2003/42 (dwar rapporti ta' okkorrenza), ir-Regolament 261/2004 (dwar tħassir tat-titjiriet), id-Direttiva 2000/79 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88 (dwar il-ħinijiet tax-xogħol) kif provdut fl-Anness I ta' dan il-Ftehim;

iv. tifred lill-fornitur tas-servizz bl-ajru mill-korp regolatorju, twaqqaf jew tinnomina korp ta' sorveljanza għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru;

v. tapplika fil-prattika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);

vi. tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) ta' dan il-Ftehim jew fl-Anness III ta' dan il-Ftehim, skond liema minnhom ikun japplika.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju l-UNMIK għandha tapplika dan il-Ftehim inkluż il-liġijiet kollha stabbiliti fl-Anness I ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 4

L-arranġamenti tranżitorji

(1) Minkejja l-Artikolu 1(1) ta' dan il-Ftehim,

(a) Matul l-ewwel perjodu tranżitorju:

i. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-UNMIK għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt f'Kosovo u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

ii. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati mill-UNMIK jew miċ-ċittadini tal-Kosovo u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-UNMIK m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati minn Stati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(b) Matul it-tieni perjodu tranżitorju:

i. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-UNMIK għandhom jitħallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku kif previst fil-paragrafu (1) (a) i.;

ii. it-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fil-Kosovo u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;

iii. it-trasportaturi bl-ajru liċenzjati mill-UNMIK għandhom jitħallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jitħallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kundizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fil-Kosovo.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "Trasportatur bl-ajru tal-Komunità" għandu jfisser trasportatur bl-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Iżlanda.

(3) L-Artikoli 7 u 8 ta' dan il-Ftehim m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu ta' l-UNMIK u tal-Komunità li joħorġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I ta' dan il-Ftehim, rispettivament, trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-UNMIK jew miċ-ċittadini tal-Kosovo mill-aħħar ta' l-ewwel perjodu tranżitorju.

Artikolu 5

Il-konvenzjonijiet u l-ftehimiet internazzjonali

Fejn il-leġiżlazzjoni stabbilita fl-Anness I ta' dan il-Ftehim tipprovdi għall-obbligu li ssir parti minn konvenzjonijiet jew ftehimiet internazzjonali, għandu jitqies l-istatus speċjali ta' l-UNMIK taħt il-liġi internazzjonali.

Artikolu 6

Is-sikurezza fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu ta' l-ewwel perjodu tranżitorju l-UNMIK għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(2) Fl-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju l-Kumitat Konġunt imwaqqaf skond l-Artikolu 18 ta' dan il-Ftehim għandu jiddetermina l-istatus u l-kundizzjonijiet preċiżi għall-parteċipazzjoni ta' l-UNMIK fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

(3) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet ta' sikurezza l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mill-UNMIK biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea isir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sikurezza. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 7

Is-sigurtà fl-avjazzjoni

(1) Fil-bidu tat-tieni perjodu tranżitorju l-parti konfidenzjali tal-leġiżlazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I ta' dan il-Ftehim għandha titpoġġa għad-dispożizzjoni ta' l-awtorità xierqa ta' l-UNMIK.

(2) Sa l-aħħar tat-tieni perjodu tranżitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur bl-ajru liċenzjat mill-UNMIK biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jsir bil-kundizzjoni li ssir valutazzjoni speċifika tas-sigurtà. Valutazzjoni bħal din għandha ssir bil-ħeffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.